

TOLNA MEGYE

TERÜLETRENDEZÉSI TERVE

A Tolna Megyei Önkormányzat 1/2005.(II.21.) önkormányzati rendelete Tolna Megye Területrendezési tervéről

(4/2012. (II. 17.) önkormányzati rendelettel módosítva - egységes szerkezetben)

A Tolna Megyei Közgyűlés 2/2012. (II. 17.) közgyűlési határozata Tolna Megye Területrendezési Tervének módosításához kapcsolódó intézkedések megtételéről

TOLNA MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE

MEGBÍZÓ:

TOLNA MEGYE ÖNKORMÁNYZATA

Tolna Megye Önkormányzati Hivatal
7100 Szekszárd, Szent István tér 11-13.

MEGBÍZÓ KÉPVISELŐJE: dr. Puskás Imre
Patkó Sándor

a megyei közgyűlés elnöke
megyei főépítész

GENERÁL TERVEZŐ:

KÖRNYEZETTERV KFT.

Központi cím: 1024 Budapest, Buday László u. 7.
Irodai cím: 1143 Budapest, Gizella út 24-26.
Tel.: 06 20/517 23 94
e-mail: lazar@varoseshaz.hu

VEZETŐ TERÜLETRENDEZŐ TERVEZŐK:

LÁZÁR TIBOR

vezető területrendező tervező

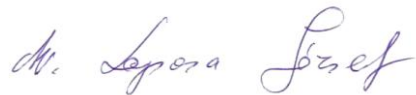
Környezetterv Kft. TR 01-5041

DR. LAPOSA JÓZSEF

vezető területrendező tervező

Környezetterv Kft. TR 01-5032

TERVEZŐK:

Tábori Attila

környezetgazdálkodási mérnök

Város-Teampannon Kft. TR 01-0402

Szántó Katalin

területrendező tervező

Város-Teampannon Kft. TR 01-2054

Polgár Judit

szociológus

Város-Teampannon Kft.

Heckenast Judit

közlekedésmérnök

Heckenast and Heckenast Bt.
KÖ-T, TRk-T01-5295

Tóth Helga

környezetgazdálkodási mérnök

Város-Teampannon Kft.

Skorka Lajos

építésmérnök

Város-Teampannon Kft.

Szabó Gábor

településmérnök

Környezetterv Kft.

MUNKATÁRSAK:

Magyar Gergely

építésmérnök

Majorossy Mária

építész technikus

TARTALOMJEGYZÉK

I. RENDELETTEL JÓVÁHAGYOTT MUNKARÉSZEK	4.
A Tolna Megyei Önkormányzat 1/2005.(II.21.) önkormányzati rendelete	5.
A rendelet 1. melléklete	Térségi Szerkezeti Terv
A rendelet 2. melléklete	Az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények
A rendelet 3. melléklete	Az országos és térségi övezetek
3.1. melléklet:	Magterület, Pufferterület, Ökológiai folyosó
3.2. melléklet:	Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület
3.3. melléklet:	Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület
	Erdőtelepítésre alkalmas terület
3.4. melléklet:	Országos jelentőségű tájképvédelmi terület
	Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület
3.5. melléklet:	Történeti települési terület, Világörökség-várományos terület
3.6. melléklet:	Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület
3.7. melléklet:	Feszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területe
3.8. melléklet:	Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület
3.9. melléklet:	Együtt tervezhető térség
3.10. melléklet:	Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület, honvédelmi terület
3.11. melléklet:	Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület
3.12. melléklet:	Nagyvízi meder
3.13. melléklet:	Földtani veszélyforrás területe
3.14. melléklet:	Vízéróziónak kitett terület
3.15. melléklet:	Széléróziónak kitett terület
3.16. melléklet:	Rendszeresen belvízjárta terület
A rendelet 4. melléklete	Települések 3.1.-3.16. melléklet szerinti országos és megyei övezetek általi érintettsége
	16.
II. HATÁROZATTAL JÓVÁHAGYOTT MUNKARÉSZEK	17.
A Tolna Megyei Közgyűlés 2/2012. (II. 17.) közgyűlési határozata	18.
A közgyűlési határozat 1. melléklete	Tolna megye területrendezési tervének a térségi területfelhasználási egységekre vonatkozó általános céljai
	22.
A közgyűlési határozat 2. melléklete	Tolna megye területrendezési tervének a térségi, területrendezési, területfejlesztési szempontok és érdekek érvényesülése érdekében tett ajánlások
	35.
A közgyűlési határozat 3. melléklete	Sajátos megyei térségek tervlapjai
	53.
3.1. melléklet:	A gazdaságfejlesztés térségei és térségi jelentőségű központjai
3.2. melléklet:	A turizmusfejlesztés magterületei és térségi jelentőségű központjai
3.3. melléklet:	Térségi jelentőségű építészeti örökség területei
3.4. melléklet:	Natura 2000 területek
3.5. melléklet:	Magas Természeti Értékű Terület
3.6. melléklet:	Nitrátérzékeny terület
3.7. melléklet:	Szélérőmű elhelyezéséhez vizsgálat alá vonható terület

I. RENDELETTEL JÓVÁHAGYOTT MUNKARÉSZEK

A Tolna Megyei Önkormányzat
1/2005.(II.21.)
önkormányzati rendelete
TOLNA MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVÉRŐL
- a módosításokkal egységes szerkezetben - ¹

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 70.§.(1) bekezdés c) pontja, valamint a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 11.§.(1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdés b) pontja felhatalmazása alapján az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény megyei területrendezési tervekre vonatkozó előírásainak megfelelően Tolna megye területrendezési tervéről az alábbi rendeletet alkotja.

1. A Rendelet célja és hatálya²

1.§

(1) A rendelet célja, hogy meghatározza a megye egyes térségei területfelhasználásának feltételeit, a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére.

(2) A rendelet hatálya Tolna megye területére terjed ki.³

2.§⁴

3.§⁵

2. A megye Térségi Szerkezeti Terve⁶

4.§⁷

(1) A megye Térségi Szerkezeti Tervét M=1:100000 méretarányban a rendelet 1. melléklete tartalmazza.

¹ Módosította: a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör.

² Az 1. pont megnevezésének hatályos szövegét megállapította a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 1. §-a. Hatályos: 2012. február 18-tól.

³ Az 1. § (2) bekezdésének hatályos szövegét megállapította a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § a) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

⁴ A 2. §-t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

⁵ A 3. §-t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

⁶ A 6. pont megnevezésének hatályos szövegét megállapította a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 2. §-a. Hatályos: 2012. február 18-tól.

⁷ A 4. § hatályos szövegét megállapította a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 2. §-a. Hatályos: 2012. február 18-tól.

(2) A Térségi Szerkezeti Terv szerint meghatározott megyei területfelhasználási kategóriák:

- a) erdőgazdálkodási térség,
- b) mezőgazdasági térség,
- c) vegyes területfelhasználású térség,
- d) városias települési térség,
- e) hagyományosan vidéki települési térség,
- f) vízgazdálkodási térség.

(3) Az országos és térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok térbeli rendjét és az országos és térségi jelentőségű egyedi építmények elhelyezkedését az 1. melléklet szerinti Térségi Szerkezeti Terv, a térbeli rend szempontjából meghatározó települések felsorolását pedig a 2. melléklet tartalmazza.

5.§⁸

6.§⁹

7.§¹⁰

3. Térségi övezetek¹¹

8.§¹²

8.§. (1) A megye térségi övezeteinek területét M=1:100000 méretarányban a Rendelet 3. mellékletei tartalmazzák az alábbiak szerint:

1. Magterület (3.1. melléklet)
2. Ökológiai folyosó (3.1. melléklet)
3. Pufferterület (3.1. melléklet)
4. Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület (3.2. melléklet)
5. Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület (3.3. melléklet)
6. Erdőtelepítésre alkalmas terület (3.3. melléklet)
7. Országos jelentőségű tájképvédelmi terület (3.4. melléklet)
8. Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület (3.4. melléklet)
9. Világörökség és világörökség-várományos terület (3.5. melléklet)
10. Történeti települési terület (3.5. melléklet)
11. Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület (3.6. melléklet)

⁸ Az 5. §-t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

⁹ A 6. §-t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

¹⁰ A 7. §-t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

¹¹ A 3. pont megnevezésének hatályos szövegét megállapította a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 3. §-a. Hatályos: 2012. február 18-tól.

¹² A 8. § hatályos szövegét megállapította a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 3. §-a. Hatályos: 2012. február 18-tól.

12. Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területe (3.7. melléklet)
13. Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület (3.8. melléklet)
14. Együtt tervezhető térség (3.9. melléklet)
15. Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület (3.10. melléklet)
16. Honvédelmi terület (3.10. melléklet)
17. Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület (3.11. melléklet)
18. Nagyvízi meder (3.12. melléklet)
19. Földtani veszélyforrás területe (3.13. melléklet)
20. Vízerosciónak kitett terület (3.14. melléklet)
21. Szélerosciónak kitett terület (3.15. melléklet)
22. Rendszeresen belvízjárta terület (3.16. melléklet)

(2) Az egyes települések 3.1-3.16. mellékletek szerinti övezetekkel való érintettségét a rendelet 4. melléklete tartalmazza.

9.§¹³

10.§¹⁴

11.§¹⁵

A felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezetében a következő szabályokat kell alkalmazni:

- a) Az övezet területén lévő vízfolyást az övezeten kívülről érkező tisztított szennyvíz befogadjaként nem lehet felhasználni. Amennyiben a meglévő szennyvíz-hálózat befogadója az övezeten belül található, akkor a hálózat üzemeltetőjét kötelezni kell az övezetre vonatkozó szennyvíztisztítási követelmények betartására.
- b) Az övezet területén lévő szennyvíztisztító telepre az övezeten kívül keletkezett szennyvíz akkor vezethető, ha a szennyvíztisztító telep az övezetre vonatkozó szennyvíztisztítási követelményeknek megfelel.

12.§¹⁶

13.§¹⁷

14.§¹⁸

¹³ A 9. §-t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

¹⁴ A 10. § -t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

¹⁵ A 11. § hatályos szövegét megállapította a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 4. §-a. Hatályos: 2012. február 18-tól.

¹⁶ A 12. §-t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

¹⁷ A 13. §-t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

15.§¹⁹

16.§²⁰

17.§²¹

18.§²²

19.§²³

20.§²⁴

21.§²⁵

22.§²⁶

4. Záró rendelkezések²⁷

23.§

E rendelet kihirdetés napján lép hatályba.

24.§

A megyei területrendezési terv felülvizsgálata legalább 10 évente történik.

Frankné dr. Kovács Szilvia
a megyei Közgyűlés elnöke sk.

dr. Sebestyén István
megyei főjegyző sk.

Záradék:

A rendelet 2005. február 21. napján kihirdetésre került.

Szekszárd, 2005. február 21.

¹⁸ A 14. §-t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

¹⁹ A 15. §-t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

²⁰ A 16. §-t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

²¹ A 17. §-t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

²² A 18. §-t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

²³ A 19. §-t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

²⁴ A 20. §-t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

²⁵ A 21. §-t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

²⁶ A 22. §-t hatályon kívül helyezte a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 7. § (2) bekezdésének b) pontja. Hatályos: 2012. február 18-tól.

²⁷ A 4. pont megnevezésének hatályos szövegét megállapította a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 5. §-a. Hatályos: 2012. február 18-tól.

TÉRSÉGI SZERKEZETI TERV
1/2005. (II. 21.) ÖNKORMÁNYZATI RENDELET
1. MELLÉKLETE²⁸

²⁸ Az 1. melléklet tartalmát megállapította a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 6. §-a és 1. melléklete.
Hatályos: 2012. február 18-tól.

**AZ ORSZÁGOS ÉS TÉRSÉGI MŰSZAKI
INFRASTRUKTÚRA-HÁLÓZATOK ÉS EGYEDI ÉPÍTMÉNYEK
1/2005. (II. 21.) ÖNKORMÁNYZATI RENDELET
2. MELLÉKLETE²⁹**

²⁹ A 2. melléklet szövegét megállapította a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 6. §-a és 2. melléklete.
Hatályos: 2012. február 18-tól.

1/2005. (II. 21.) ÖNKORMÁNYZATI RENDELET 2. MELLÉKLETE**A MEGYE TERÜLETÉT ÉRINTŐ ORSZÁGOS ÉS TÉRSÉGI JELENTŐSÉGŰ MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA-HÁLÓZATOK ÉS EGYEDI ÉPÍTMÉNYEK TÉRBELI RENDJE SZEMPONTJÁBÓL MEGHATÁROZÓ TELEPÜLÉSEK****2.1. Gyorsforgalmi utak:**

- M6: Budapest (M0) – Dunaiújváros – Szekszárd – Bóly – Ivándárda térsége – (Horvátország) (a TEN-T hálózat része)
- M9: Szombathely térsége (M86) – Püspökmolnári térsége – Zalaegerszeg térsége – Nagykanizsa – Inke térsége – Kaposvár – Dombóvár – Szekszárd térsége – Szeged (M5) (az M86 és az M7 közötti szakasz a TEN-T hálózat része)

2.2. Főutak:

- 6. számú főút: Budapest – Dunaiújváros – Szekszárd – Pécs – Barcs - (Horvátország)
- 52. számú főút: Kecskemét (5. sz. főút) - Solt – Dunaföldvár (6. sz. főút)
- 55. számú főút: Szeged (5. sz. főút) – Baja – Bátaszék (M6)
- 56. számú főút: Szekszárd (6. sz. főút) – Mohács – Udvar – (Horvátország)
- 61. számú főút: Dunaföldvár (6. sz. főút) – Dombóvár – Kaposvár – Nagykanizsa (7. sz. főút)
- 611. számú főút: Dombóvár térsége (61. sz. főút) – Sásd (66. sz. főút)
- 63. számú főút: Tolna (6. sz. főút) – Sárbogárd – Székesfehérvár (M7)
- 64. számú főút: Simontornya (61. sz. főút) – Balatonvilágos (7. sz. főút)
- 65. számú főút: Szekszárd (6. sz. főút) – Tamási – Siófok (7. sz. főút)
- 631. számú főút: Szedres (M6 - 63. sz. főút)

2.3. Új főúti kapcsolatok:

- Nagykónyi (61. sz. főút) – Lajoskomárom térsége – Székesfehérvár (M7)
- Sávolgy (M7) – Marcali – Somogyvár – Gamás – Törökkoppány – Nagykónyi (61.sz. főút)

2.4. Főutak tervezett településselkerülő szakaszai:

- 55. sz. főút: Bátaszék, Alsónyék, Pörboly,
- 63. sz. főút: Nagydorog, Bikács,
- 65. sz. főút: Tamási,
- 61. sz. főút: Dunaföldvár, Simontornya, Pincehely, Dombóvár,
- 611. sz. főút: Dombóvár, Kaposszekcső,

2.5. Térségi jelentőségű mellékutak:

- Paks (6. sz. főút) – Nagydorog – Tamási (61. sz. főút) (a 6232j út felhasználásával)
- Bátaszék (M6) – Möcsény – Bonyhád – M9 (5603j út felhasználásával)
- Hőgyész (65. sz. főút) – Dombóvár (61. sz. főút) (5632j út felhasználásával)
- Iregszemcse (65. sz. főút) – Ozora – Simontornya (61.sz. főút) (6407j út felhasználásával)
- Dunaföldvár (6. sz. főút) – Mezőfalva – Seregélyes (62. sz. főút) (6228j út felhasználásával)
- Igal – Lápafő – Szakcs – Kocsola (6507j. út felhasználásával)

2.6. A transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonalak:

- Budapest – Pécs
- Dombóvár – Gyékényes – (Horvátország)

2.7. Egyéb országos törzshálózati vasútvonalak:

- Dunaújváros – Paks
- Rétszilas – Bátaszék
- Dombóvár – Bátaszék
- Bátaszék – Baja - Kiskunhalas

2.8. Keskeny nyomtávú vasútvonal:

- Pörboly – Gemenc – Báránfyok - Szekszárd (vasútállomás)

2.9. Kereskedelmi (nemzetközi repülőtérre fejleszthető) repülőtér:

- Ócsény

2.10. Országos kerékpárút törzshálózat elemei:

61. Közép-magyarországi kerékpárút:

Bugacpusztaháza - Soltvadkert - Kiskőrös - Dunapataj - (6. Alsó-Dunamente kerékpárút Dunapataj és Solt közötti szakasza) - Solt - Dunaföldvár - Simontornya - Tolnanémedi – Tamási

62. Sió-völgyi kerékpárút:

Fajsz – Szekszárd – Sióagárd – Kölesd – Sárszentlőrinc – Simontornya – (61. Közép-magyarországi kerékpárút Simontornya és Tolnanémedi közötti szakasza) – Tolnanémedi - Siófok

72. Külső-somogyi kerékpárút:

Szántód - Kőröshegy - Tamási - Hőgyész - Bonyhád – Mecseknádasd - Pécsvárad - Pécs – Újpetre

74. Kaposmente kerékpárút:

Nagyatád - Segesd - Nagybajom - Kaposmérő - Kaposvár – Taszár - Dombóvár - Kurd – Hőgyész

2.11. Térségi kerékpárút hálózat elemei:

- Dunaújváros – Dunaföldvár – Paks – Gerjen – Bogyiszló – Gemenc – Pörboly – Bába – Dunaszekcső (végig a Duna jobb partján)
- Dombóvár – Kocsola – Pári – Tamási – Felsőnyék (felhagyott vasútvonal),
- Törökkoppány – Nagykónyi – Tamási – Keszőhidegkút – Gyöng – Kölesd – Tengelic – Duna-part (részben felhagyott vasútvonal),
- Dombóvár – Kaposszekcső – Sásd (a meglévő 611 sz. főút mellett),
- Hőgyész – Kalaznó – Varsád – Kölesd – Tengelic – Duna-part,
- Paks – Németkér,
- Tengelic – Fadd – Tolna,
- Tolna – Bogyiszló – Duna-part,
- Fadd – Gerjen – Duna-part,
- Dombóvár – Mágocs – Egyházaskozár – Aparhant – Bonyhád – Szálka – Alsónyék – Bába - Dunaszekcső
- Murga – Zomba - Sióagárd,
- Sióagárd – Kakasd – Bonyhád (Völgységi patak völgye).
- Pörboly – Duna bal partja között,

- Simontornya – *Mezőszilas* – *Sárszetmihály* (64. sz. főút mentén),
- Dunaföldvár – *Seregélyes* – *Gárdony* (6228. j. út mellett),
- Nagykónyi – Iregszemcse
- Bogyiszló – Fácánkert – 63. sz. főút között,
- Szekszárd – Bonyhád – (Völgységi patak völgye)

2.12. Nemzetközi és országos jelentőségű víziutak:

A víziút neve:	A szakasz (fkm-fkm):	A vízi út osztálya:
- Duna (nemzetközi víziút)	1641-1433	VI/C
- Sió-csatorna	121-23	IV/időszakosan (Kizárólag az olyan balatoni vízeresztések időszakában hajózható, amelyet a Hajósoknak Szóló Hirdetményben közzé tesznek.)
- Sió-csatorna	23-0	IV

2.13. Közforgalmú nemzetközi és országos jelentőségű kikötő:

- Szekszárd

2.14. Térségi közforgalmú kikötők:

- Dunaföldvár
- Dunaföldvár
- Dunaföldvár
- Paks
- Paks
- Paks
- Paks
- Fadd - Dombori
- Fadd – Dombori
- Fadd - Dombori
- Bogyiszló

2.15. Kompátkelőhely:

- Paks
- Fadd - Dombori
- Gerjen

2.16. Térségi jelentőségű logisztikai központ:

- Paks
- Szekszárd
- Dombóvár – Kaposszekcső

2.17. Atomerőmű és egyéb erőművek:

- Paks

2.18. Kiserőmű:

- Paks
- Paks (szélerőmű park)
- Dunaföldvár (szélerőmű park)
- Németskér (szélerőmű park)
- Fadd (szélerőmű park)
- Bonyhád (szélerőmű park)
- Bonyhád (szélerőmű park)
- Bonyhád (szélerőmű park)
- Pusztahencse (szélerőmű park)
- Pincehely (szélerőmű park)

2.19. A 400 kV-os villamos energia-átviteli hálózat elemei:

- Kaposvár – Paks
- Litér – Paks
- Martonvásár – Paks
- Paks – Albertirsa
- Paks – Pécs
- Paks - Sándorfalva

2.20. Nemzetközi és hazai szénhidrogén szállítóvezeték

- Kápolnásnyék – Mezőszentgyörgy – Pécs
- Százhalombatta – Hetes – Berzence – országhatár (Horvátország)
- Városhőd – Baja – Pécs
- Városhőd – Baja – Pécs – országhatár (Horvátország)

Radioaktív hulladék-lerakó:

- Bátaapáti

2.21. Térségi hulladék-lerakó hely:

- Cikó
- Paks

**AZ ORSZÁGOS ÉS TÉRSÉGI ÖVEZETEK
1/2005. (II. 21.) ÖNKORMÁNYZATI RENDELET
3. MELLÉKLETE³⁰**

³⁰ A 3. melléklet tartalmát megállapította a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 6. §-a és 3.1-3.16 mellékletei.
Hatályos: 2012. február 18-tól.

TELEPÜLÉSEK 3.1.-3.16. MELLÉKLET SZERINTI
ORSZÁGOS ÉS TÉRSÉGI ÖVEZETEK ÁLTALI ÉRINTETTSÉGE
1/2005. (II. 21.) ÖNKORMÁNYZATI RENDELET
4. MELLÉKLETE³¹

³¹ A 4. melléklet tartalmát megállapította a 4/2012. (II. 17.) Tolna m. ör. 6. §-a és 4. melléklete.
Hatályos: 2012. február 18-tól.

kistérség	Település	A rendelet																				
		3.1.		3.2.	3.3.		3.4.		3.5.		3.6.	3.7.	3.8.	3.9.	3.10.		3.11.	3.12.	3.13.	3.14.	3.15.	3.16.
		számu melléklete alapján																				
		Országos ökológiai hálózat			Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület	Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület		Országos jelentőségű tájképvédelmi terület		Kulturális örökség szempontjából kiemelten kezelendő terület	Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület	Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő-területe	Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület	Együtt tervezhető térség	Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület							
	Magterület	Pufferterület	Ökológiai folyosó			Erdőtelepítésre alkalmas terület		Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület	Világörökség és világörökség várományos terület	Történeti települési terület					Honvédelmi terület	Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület	Nagyvízi meder	Földtani veszélyforrás területe	Vízerosziónak kitett terület	Szélerosziónak kitett terület	Rendszere-sen belvízjárta terület	
Bonyhádi	Aparhant				X	X													X	X		
	Bátaapáti	X		X		X	X	X											X	X		
	Bonyhád	X		X	X	X	X	X		X	X						X		X	X		
	Bonyhádvarasd			X	X	X	X	X											X	X		
	Cikó	X		X	X	X	X	X											X	X		
	Grábóc	X			X	X	X	X		X									X	X		
	Györe			X	X	X													X			
	Izmeny			X	X	X	X	X											X			
	Kakasd	X		X	X	X	X	X						X					X	X		X
	Kisdorog			X	X	X	X	X	X										X	X		
	Kismányok			X	X	X	X	X											X	X		
	Kisvejké				X	X	X	X	X										X	X		
	Lengyel	X				X	X	X	X										X	X		
	Mórág	X			X	X	X	X	X			X	X						X	X		
	Möcsény	X		X	X	X	X	X	X										X	X		
	Mucsfa				X	X	X		X										X	X		
Nagymányok			X	X	X	X	X	X					X					X	X			
Nagyvejké				X	X	X	X	X										X	X			
Tevel			X	X	X	X	X	X										X	X			
Váralja	X	X	X	X	X	X	X	X					X					X	X			
Závod			X	X	X	X	X	X										X	X			
Dombóvári	Attala			X	X	X	X						X						X	X	X	
	Csibrák	X		X	X	X	X	X											X	X	X	X
	Csikóstóttós			X	X	X	X												X	X	X	X
	Dalmand				X	X													X	X		
	Dombóvár	X		X	X	X	X	X	X	X			X		X				X	X	X	X
	Döbrököz	X		X	X	X	X	X	X										X	X	X	X
	Gyulaj	X		X	X	X	X	X	X										X	X	X	X
	Jágónak	X		X	X	X													X	X	X	
	Kapospula			X	X	X	X						X						X		X	
	Kaposszekcső			X	X	X	X												X	X	X	
	Kocsola	X			X	X	X	X	X										X	X		
	Kurd	X		X	X	X	X	X	X										X	X	X	X
	Lápató			X	X	X	X												X	X		
	Nak			X	X	X													X	X		
	Szakcs	X		X	X	X	X	X	X										X	X		
	Várong	X		X	X	X	X	X											X	X		

Kistérség	Település	A rendelet																				
		3.1.		3.2.	3.3.		3.4.		3.5.		3.6.	3.7.	3.8.	3.9.	3.10.		3.11.	3.12.	3.13.	3.14.	3.15	3.16.
		számú melléklete alapján																				
		Országos ökológiai hálózat			Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület	Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület		Országos jelentőségű terület		Kulturális örökség szempontjából kiemelten kezelendő terület	Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület	Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő-területe	Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület	Együtt tervezhető térség	Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület							
	Magterület	Pufferterület	Ökológiai folyosó			Erdőtelepítésre alkalmas terület		Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület	Világörökség és világörökség várományos terület	Történeti települési terület					Honvédelmi terület	Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület	Nagyvízi meder	Földtani veszélyforrás területe	Vízerozónak kitett terület	Szélerózónak kitett terület	Rendszere-sen belvízárta terület	
Paksi	Bikács	X		X	X	X	X	X											X	X	X	X
	Bölcske	X		X	X	X	X		X	X		X		X			X	X	X			X
	Dunaföldvár	X		X	X	X	X		X		X		X			X	X	X	X			
	Dunaszentgyörgy	X		X	X	X	X			X						X			X			X
	Gerjen			X	X	X	X				X	X		X					X			X
	Györköny	X		X	X	X	X												X	X	X	
	Kajdacs	X		X	X	X	X						X							X	X	X
	Madocsa	X		X	X	X	X					X		X				X	X			X
	Nagydorog	X		X	X	X	X		X										X	X	X	X
	Németkér	X	X	X	X	X	X		X										X	X	X	
	Paks	X		X	X	X	X	X		X		X		X			X	X	X	X	X	X
	Pálfa	X		X	X	X	X		X									X	X		X	X
	Pusztahencse			X	X	X	X												X	X	X	
Sárszentlőrinc			X	X	X	X		X									X	X	X	X	X	
Szekszárdi	Alsónána	X			X	X	X	X					X	X					X	X		
	Alsónyék			X	X	X	X		X				X						X	X		X
	Báta	X		X	X	X	X	X		X		X	X				X	X	X	X		X
	Bátaszék	X		X	X	X	X		X			X	X				X		X	X		X
	Bogyiszló	X		X	X	X	X		X			X	X					X				X
	Decs	X		X	X	X	X	X			X	X	X		X			X	X	X		X
	Fácánkert																				X	X
	Fadd	X		X	X	X	X		X	X		X					X	X	X			X
	Felsőnána			X	X	X	X		X										X	X		
	Harc			X	X	X			X										X	X		X
	Kéty			X	X	X	X		X										X	X		
	Kistormás			X	X	X	X	X											X	X		
	Kölesd			X	X	X	X	X										X	X	X	X	X
	Medina			X	X	X	X		X						X			X	X	X	X	X
	Murga				X	X	X	X									X		X	X		
	Ócsény	X		X	X	X	X	X		X		X	X		X			X	X			X
	Pörboly	X			X	X	X	X					X					X				X
	Sárpilis			X	X	X					X		X						X			X
	Sióagárd	X		X	X	X	X		X						X			X	X		X	X
	Szálka	X		X	X	X	X	X					X						X	X		
Szedres			X	X	X	X		X									X		X	X	X	
Szekszárd	X	X	X	X	X	X	X		X		X	X	X	X			X	X	X	X	X	
Tengelic			X	X	X	X	X			X							X	X	X	X		
Tolna	X		X	X	X	X		X	X		X			X		X	X	X			X	
Várdomb			X	X	X				X			X						X	X		X	
Zomba			X	X	X	X		X										X	X			

Kistérség	Település	A rendelet																				
		3.1.		3.2.	3.3.		3.4.		3.5.		3.6.	3.7.	3.8.	3.9.	3.10.		3.11.	3.12.	3.13.	3.14.	3.15	3.16.
		számú melléklete alapján																				
		Országos ökológiai hálózat			Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület	Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület		Országos jelentőségű tájképvédelmi terület		Országos szempontjából kiemelten kezelendő terület	Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület	Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő-területe	Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület	Együtt tervezhető térség	Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület							
	Magterület	Pufferterület	Ökológiai folyosó			Erdőtelepítésre alkalmas terület		Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület	Világörökség és világörökség várományos terület	Történelmi települési terület					Honvédelmi terület	Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület	Nagyvízi meder	Földtani veszélyforrás területe	Vízerozónának kitett terület	Szélerózónának kitett terület	Rendszere-sen bevezjárta terület	
Támási	Belecska	X			X	X	X	X											X	X	X	X
	Diósberény			X	X	X	X		X										X	X		
	Dűzs	X			X	X	X	X											X	X	X	
	Értény			X	X	X	X														X	
	Felsőnyék	X			X	X	X	X											X	X		
	Fürged			X	X	X													X	X		
	Gyönk			X	X	X	X	X		X			X						X	X	X	X
	Högyész	X		X	X	X	X	X											X	X	X	X
	Iregszemcse			X	X	X	X												X	X		
	Kalazná	X		X	X	X	X	X											X	X		
	Keszőhidegkút	X		X	X	X	X	X											X	X	X	X
	Kisszékely	X		X	X	X	X	X											X	X		
	Koppányszántó	X			X	X	X		X										X	X		
	Magyarkeszi				X	X	X												X	X		
	Miszia	X		X	X	X	X	X											X	X		
	Mucsi	X		X	X	X	X	X											X	X		
	Nagykőnyi	X		X	X	X	X		X										X	X		
	Nagyszékely	X		X	X	X	X		X										X	X		
	Nagyszokoly			X	X	X													X			
	Ózora	X		X	X	X	X			X									X	X	X	
	Pári	X		X	X	X	X		X		X								X	X	X	
	Pincehely	X		X	X	X	X		X				X			X			X	X	X	X
	Regöly	X		X	X	X	X		X		X		X						X	X	X	X
	Simontornya	X		X	X	X			X		X					X			X	X	X	X
	Szakadát			X	X	X	X		X										X	X		
	Szakály			X	X	X	X		X				X						X	X	X	X
	Szárazd				X	X	X		X										X	X	X	X
	Támási	X		X	X	X	X		X		X								X	X	X	
	Tolnanémedi	X	X	X	X	X	X		X										X	X	X	X
	Udvari			X	X	X	X		X										X	X		
	Újireg			X	X	X													X	X		
	Varsád			X	X	X	X		X										X	X		

II.HATÁROZATTAL JÓVÁHAGYOTT MUNKARÉSZEK

**A Tolna Megyei Közgyűlés 2/2012. (II. 17.) közgyűlési határozata
Tolna Megye Területrendezési Tervének módosításához
kapcsolódó intézkedések megtételéről:**

1.) A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése elfogadja a határozat 1. sz. mellékletét képező „Tolna Megye Területrendezési Tervének a térségi területfelhasználási egységekre vonatkozó általános céljai” című szakmai anyagot.

2.) A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése elfogadja a határozat 2. sz. mellékletét képező “Tolna Megye Területrendezési Tervének a térségi, területrendezési, területfejlesztési szempontok és érdekek érvényesülése érdekében tett ajánlásai” című szakmai anyagot.

3.) A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése elfogadja a határozat 3. sz. mellékletét képező Tolna Megye Területrendezési Tervének sajátos megyei térségek című tervlapjait.

4.) A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvénnyel, az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvénnyel összhangban készült megyei területrendezési terv végrehajtásának, érvényesülésének segítésére, továbbá a határozatban szereplő ajánlások térségi érdekeknek megfelelő érvényesítése érdekében az alábbi intézkedések végrehajtásáról határoz:

4.1.) A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése gondoskodik a rendelettel elfogadott térségi szerkezeti terv, térségi övezetek és területrendezési szabályzat, továbbá a határozattal elfogadott irányelvek és ajánlások közzétételéről, a Területrendezési Tervnek a megye hivatalos honlapján történő elhelyezéséről, a terv alkalmazásának gyakorlati teendőiről.

4.2.) A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése gondoskodik arról, hogy a rendelettel elfogadott területrendezési tervben foglaltak és a határozattal elfogadott általános célok és ajánlások a megye fejlesztési koncepciójába, programjaiba beépüljenek és azok a régió és a kistérségek tervdokumentumaiban is érvényesüljenek.

4.3.) A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése gondoskodik arról, hogy a településrendezés eszközei a megye területrendezési tervével összhangban készüljenek. A megyei főépítész évente beszámol a Közgyűlésnek arról, hogy a településrendezési tervekhez kapcsolódó tervtanácsi munkában és más területrendezési, államigazgatási véleményezési eljárások során hogyan érvényesülnek a megyei területrendezési terv követelményei, ajánlásai.

4.4.) A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése kezdeményezi az önkormányzatok közötti együttműködés keretében a megyehatáron átnyúló területrendezési és területfejlesztési feladatok koordinációját, a megyén átnyúló tervezett közlekedési infrastruktúra hálózat összehangolását.

4.5.) A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése kezdeményezi az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény módosítását a következők szerint:

a) A törvény 8.§ (1) bekezdése szerint „Borvidéki település szőlő termőhelyi katasztere I-II. osztályú területeihez tartozó földrészlet beépítésre szánt területté nem minősíthető”.

A módosítási javaslat:

„Borvidéki település szőlő termőhelyi katasztere I. osztályú területeihez tartozó földrészlet beépítésre szánt területté nem minősíthető”.

b) A törvény 8.§ (2) bekezdése szerint „Az Országos Gyümölcs Termőhely Kataszter I. és II. osztályú területeihez tartozó földrészlet beépítésre szánt területté nem minősíthető”.

A módosítási javaslat:

„Az Országos Gyümölcs Termőhely Kataszter I. osztályú területeihez tartozó földrészlet beépítésre szánt területté nem minősíthető”.

4.6.) A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése gondoskodik a tervezett térségi jelentőségű és egyéb mellékút-hálózati elemek megvalósítási stratégiájának kidolgozásáról, a megvalósítás ütemezéséről illetve programozásáról, továbbá felkéri a kistérségi társulásokat, hogy a szükséges lépéseket tegyék meg az érdekeltségükbe tartozó tervezett mellékutak megvalósulási folyamatának elindulása érdekében, kiemelt figyelmet fordítva arra, hogy a kistérségek határait átlépő hálózati elemek megvalósításának programozása összehangolt legyen.

Térségi mellékúthálózat tervezett elemei:

- Paks (6. sz. főút) – Nagydorog – Tamási (61. sz. főút) (a 6232j út felhasználásával)
- Bátaszék (M6) – Möcsény – Bonyhád – M9 (5603j út felhasználásával)
- Hőgyész (65. sz. főút) – Dombóvár (61. sz. főút) (5632j út felhasználásával)
- Iregszemcse (65. sz. főút) – Ozora – Simontornya (61.sz. főút) (6407j út felhasználásával)
- Dunaföldvár (6. sz. főút) – Mezőfalva – Seregélyes (62. sz. főút) (6228j út felhasználásával)
- Igal – Lápafő – Szakcs – Kocsola (6507j. út felhasználásával)

Térségi mellékúthálózat tervezett elkerülő szakaszai:

- Ozora (6407j. úton)
- Nagyszokoly (6407j. úton)
- Paks (6231j. és 6232j. úton)
- Bátaszék (tehermentesítő elkerülő út a Bonyhádi út és az 56.sz. főút között)

Tervezett új útkapcsolatok:

- Belecska – 61. sz. főút (a Paks - Nagydorog – Tamási térségi jelentőségű mellékút részeként)
- Miszla – Sárszentlőrinc között (a Paks - Nagydorog – Tamási térségi jelentőségű mellékút részeként)
- Kalaznó – Sárszentlőrinc között (a Hógyész – Sárszentlőrinc térségi jelentőségű mellékút részeként)
- Dunaföldvár (6229j. út) – 61. sz. főút
- Tolna – 5112j. út – Fadd-Dombori komp
- Bölcse (51362j. út) – 6. sz. főút
- Paks – Dunakömlőd (6231. j. út és Dunakömlőd között)
- Gerjen – Paks
- Fácánkert (51164j. út) – 63. sz. főút
- Szedres elkerülő utak (63. sz. út – 6316. j. út és 63. sz. út – 6235. j. út között)
- Németkér – Alap (61. sz. főút)
- Bikács – Györköny
- Pusztahencse – 6233j. út
- Tengelic – 6234 és 6235j. utak összekötése
- Bogyiszló – Szekszárdi kikötő – 51369j. út
- Decs – Pörboly
- Báta – Pörboly
- Báta – Alsónyék
- Báta – Dunaszekcső
- Mőcsény – Cikó
- Szálka – Grábóc
- Szálka – Mőcsény
- Szálka – Alsónána
- Cikó – Hidas
- Cikó – Ófalu
- Csibrák - Szakály
- Kismányok – 5605j. út
- Izmény – Aparhant
- Izmény – Lengyel
- Nagyvejke – 6535j. út
- Felsőnána – Kistormás
- Udvari – Alsópélpusztá
- Szárazd – Diósberény
- Nagyszékely – 6317j. út
- Nagyszékely – Kisszékely
- Kisszékely – Sárszentlőrinc
- Miszla – 6312j. út
- Ozora – Lajoskomárom (Külsősáripusztá)
- Gyulaj – Dalmand
- Gyulaj – Kocsola
- Koppányszántó – Értény
- Értény – Bedegkér
- Újireg – Iregszemcse

4.7.) A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése támogatja a Pörboly – Gemenc – Bárányfok keskeny nyomtávú vasútvonal meghosszabbítását Szekszárd vasútállomásig.

5.) A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése kezdeményezi Tolna megye teljes területére összehangolt árvízvédelmi tározók, csapadékvíz-tározási lehetőségek rendszerének kialakíthatóságára vonatkozó tanulmányterv elkészítését.

6.) A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlés Tolna Megye Területrendezési Tervének módosítása kapcsán a 4/2005. (II. 21.) számú Kgy. határozatát visszavonja.

Felelős: dr. Puskás Imre, a Közgyűlés elnöke (4.2, 4.4-4.7 pontok)
dr. Bartos Georgina megyei főjegyző (4.1. pont)
megyei főépítész (4.3. pont.)

Határidő: folyamatos

k.m.f.t.

dr. Puskás Imre sk.
a Közgyűlés elnöke

dr. Bartos Georgina sk.
megyei főjegyző

A kivonat hitelül:

Istlstekker Lúdia

**A 2/2012. (II. 17.) KÖZGYŰLÉSI HATÁROZAT
1. MELLÉKLETE**

TOLNA MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVÉNEK
A TÉRSÉGI TERÜLETFELHASZNÁLÁSI EGYSÉGEKRE VONATKOZÓ
ÁLTALÁNOS CÉLJAI

A KÖZGYŰLÉSI HATÁROZAT 1. MELLÉKLETE

TOLNA MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVÉNEK A TÉRSÉGI TERÜLETFELHASZNÁLÁSI EGYSÉGEKRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS CÉLJAI

1.1. MEZŐGAZDASÁGI TÉRSÉG

Az OTTrT szerint mezőgazdasági térség olyan területfelhasználási kategória, amelybe elsősorban mezőgazdasági művelés alatt álló területek tartoznak.

Mezőgazdasági térség területfelhasználási kategóriába sorolja a terv azokat az összefüggő térségeket, ahol a mezőgazdasági termelés távlatban is meghatározó marad és az erdőterületek aránya távlatban sem éri el a 10-15%-ot.

A megyében a termőhelyi adottságok a mezőgazdasági árutermelés szempontjából az országos átlagnál kedvezőbbek, amit igazol, hogy a megye területén kiemelkedő nagyságú az OTTrT szerinti kiváló termőhelyi adottságú szántóterület. A megye tájgazdálkodásában a mezőgazdaságnak a jövőben is meghatározó szerepe lesz, így a jó minőségű termőföldek védelmét biztosítani kell.

A mezőgazdasági tájhasználat prioritását hangsúlyozza a Térségi Szerkezeti Terv a megye nyugati részén Dombóvártól, illetve Tamástól északra lévő árutermelő gazdálkodásra kedvező, lankás, dombvidéki térségben, továbbá a Mezőföld déli részén, valamint a Duna-völgyi alföldi területeken és a borvidékek kiemelkedő értékű részein.

A mezőgazdasági térség természetvédelmi oltalom alatt nem álló, az ökológiai hálózathoz nem tartozó árutermelő gazdálkodásra alkalmas mezőgazdasági területeit a településrendezés során általános mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe indokolt sorolni. Ezen területfelhasználási egység területén a településrendezés eszközeivel is biztosítani kell a családi és üzemi méretű agrárgazdaság fejlesztési lehetőségeit. Meg kell akadályozni a termőföldek felaprózódását, a jó minőségű termőföldek művelésből való kivonását, a mezőgazdasági birtokközpontok, majorok mezőgazdaságtól eltérő, más célú hasznosítását. A szántóföldi növénytermesztésre kevésbé alkalmas területeken ösztönözni kell a gyümölcstermesztést, gyepgazdálkodást és ezzel összefüggő állattenyésztést. Ösztönözni kell továbbá a környezetkímélő biogazdálkodást is, amely számára a megye kiváló adottságokkal rendelkezik.

A megye borvidéki területein – Szekszárdi és Tolnai borvidék– elsősorban I. osztályú szőlőkataszteri területeken ösztönözni kell a szőlőterületek védelmét, megújítását és a borturizmus fejlesztését.

Kiemelten támogatandó a mezőgazdasági termékek helyben történő értékesítése és a megyében történő feldolgozása és a borvidékekkel közösen az agrárturizmus kiszélesítése.

Biztosítani kell a mezőgazdasági majorok, üzemközpontok hagyományos funkciójuknak megfelelő fejlesztési lehetőségét, új családi birtokközpontok, mezőgazdasági üzemközpontok (majorok) kialakításának településrendezési feltételeit.

A megye jó termőhelyi adottságú mezőgazdasági területein meg kell akadályozni a talaj fizikai, kémiai és biológiai degradációját, a vízerózió, defláció okozta károkat. Ennek érdekében a meglévő külterületi fasorokat, mezsgyét meg kell őrizni, és a tájkép

változatosságát is növelő, a talaj védelmét biztosító és vízháztartási viszonyait javító mezővédő erdősávokból, fasorokból álló zöldfolyosó hálózat kialakítását ösztönözni kell.

A mezőgazdasági területek megközelíthetősége a gazdálkodás egyik alapfeltétele, ezért a külterületi dűlőutak rendszeres karbantartásáról, legalább az egyes határrészek megközelítését szolgáló fő feltáró utak stabilizálásáról, a vízelvezető árkok tisztán tartásáról gondoskodni kell.

Támogatni kell az integrált, kímélő jellegű talajművelési, tápanyag-gazdálkodási és növényvédelmi eljárások alkalmazását.

A termőhelyi adottságokat – a környezetvédelem figyelembevételével – intenzív gazdálkodással a legteljesebb mértékben indokolt kihasználni jó minőségű agrártermékek előállításával, magas színvonalú helyi feldolgozásával és a termelők érdekeit érvényesítő értékesítésével.

A természetvédelmi oltalom alatt álló, az ökológiai hálózat részét képező, egyben a Natura 2000 területeken lévő mezőgazdasági területeket a településrendezés eszközeiben korlátozott használatú mezőgazdasági területfelhasználási egységbe célszerű besorolni. Korlátozott használatú mezőgazdasági területeken – meghatározóan gyepek, fás legelők – a gazdálkodást össze kell hangolni a természetvédelmi, ökológiai érdekekkel. Ezzel összhangban biztosítani kell a védett természeti értékek megőrzését, az ökológiai hálózat biológiai sokféleségét, fejlesztési lehetőségét, a Natura 2000 területek jelölő növény- és állatfajainak, élőhelyeinek, a védett növénytársulásoknak a megőrzését.

A korlátozott használatú mezőgazdasági területeken olyan építmények kialakítása javasolt, amelyek a védett területek fenntartását szolgálják, a védelmi célokkal összhangban vannak. A gyepterületek, fás legelők fenntartását extenzív legeltetési állattartással indokolt fenntartani.

A több funkciós – multifunkcionális – mezőgazdaság elvének megfelelően támogatni kell a mezőgazdasági területekhez kötődő, az agrárgazdasággal, a természeti területek fenntartásával összhangban levő agrárturizmus fejlesztését is. A természetvédelmi célú, a táj történeti karakterét őrző környezetkímélő tájgazdálkodás összehangolható a borturizmussal, a lovasturizmussal, a bemutatással, ismeretterjesztéssel, génmegőrzéssel és az ezekhez kapcsolódó ökoturisztikai fejlesztésekkel.

A táj- és természetvédelmi, környezetvédelmi prioritású tájgazdálkodást szolgálja a kiemelten érzékeny természeti területek (Magas Természeti Értékű Területek), a nitrátérzékeny területek környezetkímélő fenntartása, a megye tájszerkezetében meghatározó törendszerek (halastavak, horgásztavak) többcélú hasznosítása. A halgazdálkodás, horgászat mellett ezek a törendszerek az ökológiai hálózat értékes területei, turisztikai-rekreációs területek és a tolnai tájat gazdagító, a tájszerkezet változatosságát növelő vízterületek is.

A települési területekhez térben és funkcionálisan szervesen kapcsolódó szőlőhegyek, volt zártkertek területeit a településrendezés eszközeiben kertes mezőgazdasági területként indokolt szabályozni. Ezen sajátos tájkarakterű és funkciójú tájszerkezeti egységek területén a történeti hagyományoknak megfelelően a szőlő-gyümölcs-kertgazdálkodás fenntartása kiemelt cél. A már kialakult szőlőhegyeken kívül további kertgazdálkodási célú területek kijelölése nem indokolt, mivel a kertes térségekben jelentős ingatlan túlkínálat van. A szőlőhegyeken a kialakult telekszerkezet megőrzésére és a pihenési funkciót is magában

foglaló gazdasági épületek rendezett, tájbaillő kialakítására vonatkozó szabályozásra kell ösztönözni a településeket.

A mezőgazdasági térségre vonatkozó területrendezési irányelveket szervesen kiegészítik a III. Nemzeti Környezetvédelmi Program következő intézkedései is:

- Az agro-ökológiai adottságokhoz illeszkedő, környezetbarát gazdálkodás alkalmazása (pl. környezetbarát és tájkímélő agrotechnika, vetésforgó, vetésszerkezet, tápanyagellátás, öntözés alkalmazása; erózióvédelem; integrált növényvédelem; tarlóégetés elkerülése).
- Talajvédő gazdálkodás megvalósítása, a talaj-degradációs tényezők megelőzése, mérséklése, a talaj vízháztartási képességének javítása (kapcsolódik a környezetbarát mezőgazdasági gyakorlathoz).
- A tisztított szennyvíz és szennyvíziszapok szakszerű mezőgazdasági felhasználása.
- Mezőgazdasági üzemek energia-hatékony korszerűsítése, megújuló energiaforrások alkalmazása.
- A termőföld igénybevételével megvalósuló beruházások során a talajvédelmi szabályok betartása (a beruházással, építéssel érintett területek humuszos termőrétegének megmentése, illetve a környező talajok minőségének megóvása).

1.2. ERDŐGAZDÁLKODÁSI TÉRSÉG

Erdőgazdálkodási térség az OTrT fogalommeghatározása szerint: „országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított területfelhasználási kategória, amelyben olyan meglévő erdőterületek, valamint erdőtelepítésre alkalmas területek találhatók, amelyek erdőgazdálkodásra való alkalmassága termőhelyi viszonyaik alapján kedvező és az erdőtelepítés környezetvédelmi szempontból is szükséges vagy indokolt.”

A megye területén a módosított OTrT az erdőgazdálkodási térség területét rendkívül visszafogottan és pontosan jelölte ki. A Mezőföld déli részén Németkér-Paks határában, a Tolnai-hegyhát északi részén Miszla-Kisszékely-Nagyszékely térségében, a Hegyhát déli részén Lengyel-Kurd-Dúzs-Csibrák vidékén, Tamási-Gyulaj körzetében, a Szekszárdi-dombság magasabb részein, valamint Gemenc védett, Nemzeti Parkba tartozó területein jelölt ki erdőgazdálkodási területfelhasználási térséget az új OTrT. Ez jóval kevesebb, mint az előző OTrT-ben lévő erdő, amelyet a hatályos megyei terv átvett. Jelen módosítás során az országosnál több, a hatályban lévő megyei tervnél kevesebb erdőt tartalmaz a módosított megyei területrendezési terv. A megye történeti hagyományokon alapuló mozaikos tájszerkezetének gyökeres megváltoztatása a táji értékeket csökkentené, a tolnai táj rendkívüli változatosságát szüntetné meg.

Ezen indokok alapján az OTrT által megengedett pontosítási lehetőséget használva a megye térségi szerkezeti terve az OTrT által kijelölt erdőgazdálkodási térség területét 48%-kal növelte meg.

Erdőgazdálkodási térségbe sorolja a térségi szerkezeti terv a meglévő erdőket, az erdőtelepítésre alkalmas területeket és a különálló erdős térségek összefüggő erdőrendszerre történő fejlesztését szolgáló területeket.

Az így kijelölt erdőgazdálkodási térség területét a települések szerkezeti tervében legalább 85%-ban erdőterület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni.

Az 50 ha-nál kisebb erdőterületek ben gazdag térségeket a terv vegyes területfelhasználású térségbe sorolta. Ez a térségi területfelhasználási egység lehetőséget ad az erdőterületek és mezőgazdasági területek települési érdekeknek megfelelő rugalmasabb kijelölésére és ezzel együtt az erdőterületek növelésére is. Ez tehát a tolnai erdők növelését nem gátolja, de nem szab gátat a települések történeti tájszerkezetének, a természeti adottságokhoz igazodó mezőgazdasági tájhasználatának megőrzésének, fejlesztésének sem.

Az erdőgazdálkodási térség területének jelentős része egyben az országos ökológiai hálózat területe is, részben Natura 2000 terület, védett természeti terület. Ennek megfelelően ezekben a térségekben az erdőgazdálkodást a táji-természetvédelmi, ökológiai érdekekkel összhangban kell folytatni. Az országos és térségi tájképvédelmi övezetek területén az erdőterületek növelése a gazdasági, ökológiai szempontok mellett a tájkép változatosabbá tétele, a táj turisztikai vonzásának növelése érdekében is fontos feladat.

Ezen térségek területén ösztönözni kell a honos erdőállományok megőrzését, a tájidegen erdőállományok fokozatos cseréjét honos erdőállományokra, és az állandó erdőborítást biztosító természetközeli erdőgazdálkodást.

A megye területén az erdős térségek a „bakancsos” turizmus célterületei. Ezért az erdők közjóléti funkcióját is hangsúlyozni kell. A megye városainak, kirándulóközpontjainak, üdülőhelyeinek térségében az erdők turisztikai célú feltárását ösztönözni kell.

A természetvédelmi oltalom alatt nem álló erdők fenntartása és erdőtelepítés a folyamatos erdőborítást biztosító erdőgazdálkodási módszerek figyelembe vételével javasolt. Támogatni kell ezen erdőállományok esetében a természetes, illetve természetszerű erdők kialakítását.

Tolna megyében fontos az erdőterületek vadgazdálkodási, vadász turisztikai jelentőségének hangsúlyozása is. Az erdők mozaikosságának összefüggő erdőrendszerre fejlesztése a vadeltartó képességet növelheti.

A gemenci, gyulaji vadgazdálkodásnak, vadászturizmusnak már történeti hagyományai vannak és tradicionálisan összhangoltan folyik a vad- és erdőgazdálkodás. Az elsősorban az erdőkhez kötődő vadgazdálkodás, a vadászturizmus fejlesztését – az erdőgazdálkodással, természetvédelmi és közjóléti turisztikai érdekekkel összhangban – kiemelten támogatni kell.

Meghatározó cél továbbá a vadgazdálkodás és erdőhöz kötődő „bakancsos” turizmus konfliktusainak megszüntetése, érdekeinek térségi szintű összehangolása, ha szükséges területi szétválasztása, térségi szintű szabályozása. A vadgazdálkodás, vadászturizmus és kiránduló turizmus térségi szintű összehangolása a többcélú erdőgazdálkodás fejlesztését a megye turisztikai-gazdasági célú fejlesztését is szolgálhatja. Ennek keretében kiemelten fontos az erdők vadeltartó képességéhez igazodó vadlétszám szabályozása. A túltartott nagyvad állomány ugyanis az erdőket jelentősen károsíthatja.

Az erdők környezetvédelmi jelentősége is meghatározó. Az erózió érzékeny területek talajvédelme mellett a levegő minőségében, a települési környezet védelmében a szerepük kiemelkedően fontos. Ezért ösztönözni kell a települések – kiemelten a városok – közvetlen környezetében az erdőterületek növelését.

Az erdőgazdálkodási térségre megfogalmazott irányelvekkel a III. Nemzeti Környezetvédelmi Program következő intézkedései is összhangban vannak:

- Az erdősített területek környezetkímélő használata (pl. agresszíven terjedő, idegenhonos fa- és cserjefajok visszaszorítása, szálaló erdőgazdálkodás).
- A folyamatos erdőborítást és elegyességet biztosító erdőművelési és erdőkezelési eljárások alkalmazása.
- Az erdőtelepítés megvalósítása, az erdőtömbök összekapcsolásának elősegítése.
- A mezőgazdasági és nem mezőgazdasági földterület első erdősítésének támogatása, az őshonos, elegyes erdők telepítésének előnyben részesítése.
- Az erdők környezeti állapota fenntartása, javítása, illetve az erdők természetességének javítása és közjóléti értékének növelése.
- Az erdők szerkezetátalakítása (nem őshonos faállományok lecserélése a termőhelynek megfelelő őshonos faállományokra, a sarj eredetű erdők mag eredtűvé alakítása).
- A folyamatos erdőborítást és elegyességet biztosító erdőművelési és erdőkezelési eljárások alkalmazása.

1.3. VEGYES TERÜLETFELHASZNÁLÁSÚ TÉRSÉG

Az OTTrT fogalommeghatározása szerint vegyes területfelhasználású térség „országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a mozaikos szerkezetű erdőgazdálkodási, mezőgazdasági és települési térségek tartoznak”.

Az Ország Szerkezeti Tervében a megye területén kijelölt mozaikos vegyes területfelhasználású térségekhez kapcsolódóan sajnálatos módon következetesen alkalmazott térségfejlesztési-térségrendezési, tájfejlesztési-tájrendezési elv nem fedezhető fel.

A megye térségi szerkezeti terve a területfelhasználási kategória területét az OTTrT vonatkozó szabályainak figyelembe vételével azokban a térségekben jelölte ki, ahol a mezőgazdasági célú hasznosítás mellett az erdőgazdálkodásnak is jelentős szerepe van már, vagy jelentős szerepet kellene betöltenie a jövőben.

A történeti hagyományokon alapuló mozaikos tájszerkezet megőrzése tájvédelmi, természetvédelmi és gazdaságfejlesztési szempontból is fontos. Ezért a megye térségi szerkezeti terve a dombvidéki mozaikos tájjellegű térségeket, valamint a Duna mentén az egykori ártéri területeket vegyes területfelhasználású térségbe sorolta.

Az OTTrT szerint a vegyes területfelhasználású térség területének legalább 85%-át a településszerkezeti tervben mezőgazdasági vagy erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni. Ez a területfelhasználási kategória tehát rugalmasabb szabályozási lehetőséget biztosít a települések számára az erdőgazdálkodási és mezőgazdasági térséggel szemben, amelyeket 85%-ban kell erdőterületként, illetve mezőgazdasági területként kijelölniük a településeknek a rendezési terveikben.

A településrendezési szabályozás rugalmasságát növeli továbbá, hogy a vegyes területfelhasználású térség nem mezőgazdasági vagy erdőterületként szabályozott részén a nagyvárosi lakóterület kivételével bármelyik települési területfelhasználási egység kijelölhető. A vegyes területfelhasználású térségek közül a Duna mentén az erdőterületek arányának növelése az ökológiai hálózat fejlesztése, a vízminőségvédelem, a tájkép változatosabbá tétele, a hullámterek természetkímélő hasznosítása szempontjából egyaránt fontos.

A dombvidéki vegyes területfelhasználású térségekben a mozaikos tájszerkezet megőrzése meghatározóan fontos, hiszen ez a történeti tájkarakter adja a tolnai táj egyediségét,

változatosságát. Ezért ezen térségekben az erdőfejlesztést csak olyan mértékig szabad ösztönözni, amely a történeti tájkaraktert gyökeresen nem alakítja át.

Ezen térségek jelentős része tájképvédelmi szempontból is rendkívül érzékeny, ezért itt csak olyan települési területfelhasználási egységek kialakítása javasolt, amelyek a település és a táj harmonikus egységét nem bontják meg.

Az építmények kialakítása során fokozott hangsúlyt kell helyezni a tájba illesztésre.

1.4. VÍZGAZDÁLKODÁSI TÉRSÉG

A vízgazdálkodási térség az OTv törvényi előírása szerint: „országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe egyes folyóvizek, egyes állóvizek, egyes vízfolyások és egyes csatornák medre és parti sávja tartozik.”

Az OTv a vízgazdálkodási térség kijelölésére nem ír elő alsó méretbeli korlátot, így elvileg minden vízfelület ebbe a térségi területfelhasználási kategóriába sorolandó. A vízgazdálkodási térségekre vonatkozólag az OTv előírja, hogy a területüket legalább 90%-ban vízgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni, a fennmaradó részen városias települési térség nem jelölhető ki”.

Vízgazdálkodási térségként szabályozandó a megyében:

- Folyók (Duna); egyéb kisebb természetes vízfolyások medre és parti sávja, melyek közül kiemelendő a Kapos, Koppány, Sió, Sárvíz, Völgysegi-patak vízfolyások
- térségi jelentőségű holtágak medre és parti sávja (Duna menti holtágak);
- természetes és mesterséges tavak, tározók (pl. Szálkai-tó, Honig pusztai, Varsádi, Dalmandi halastórendszer, Kiskondai halastavak) medre és parti sávja.

A vízgazdálkodási térség területén a különböző tájhasználati érdekeket (természet- és környezetvédelem, árvízvédelem, vízellátás, ártéri tájgazdálkodás, halászat, turizmus, esetleg vízi közlekedés), összehangoltan, egymással egyensúlyban és a vízgazdálkodás egészét integrált rendszerként kezelve kell érvényesíteni. A megye folyóvizei és holtágai egyben az országos ökológiai hálózat meghatározó folyosói, ennél fogva települési szinten olyan tevékenység, terület-felhasználás elhelyezése támogatható a vízgazdálkodási térségekben és azokkal határosan, mely összhangban van a védelem funkciójával. A megye alapvető érdeke ugyanakkor, hogy a felszíni vízben rejlő gazdasági potenciálokat a társadalom hasznosítsa (védelem és kínálat egyensúlya!). A Duna árterületén a többcélú vízgazdálkodás megteremtésével ösztönözni javasolt az ártéri tájgazdálkodás kialakítását. A folyók és állóvizek mentén javasolt elősegíteni a vízi turizmus fejlesztését, az ezekkel összefüggő létesítmények (pl. kikötők) elhelyezhetőségéhez szükséges jogszabályi háttér biztosításával.

Kisebb természetes vízfolyások, patakok esetén kerülni javasolt a mesterséges medrek kialakítását, és célszerű törekedni a meglévő mesterséges medrek és közvetlen környezetük természetközeli átalakítására (településen belül is). A meglévő kisvízfolyások vonalának revitalizációja lehetőséget ad az élővilág terjeszkedésére, újabb, kisebb léptékű (helyi jelentőségű) ökológiai folyosók kialakulására, a települési környezet javítására.

A vízgazdálkodási területek és azok közvetlen környezetének használata esetén figyelembe kell venni a nagyvízi medrek, a parti sávok, a vízjárta, valamint a fakadó vizek által

veszélyeztetett területek használatáról és hasznosításáról, valamint a nyári gátak által védett területek értékének csökkenésével kapcsolatos eljárásról szóló 21/2006. (I. 31) Kormányrendelet előírásait. A vízilétesítmények (pl. árvízvédelmi töltések) melletti területet, ingatlant a tulajdonos, vagy használó csak úgy hasznosíthatja, művelheti, hogy ezáltal azok állapotát, üzemeltetését ne veszélyeztesse, a víz természetes lefolyását ne akadályozza, a víz minőségét ne károsítsa. A vizek és a közcélú vízilétesítmények kezelésére jogosult és köteles személyek a vizek és egyes közcélú vízilétesítmények mentén az azokkal kapcsolatos vízgazdálkodási szakfeladataik ellátására, a meder megközelítésére parti sávot használhatnak, melynek mérete a Duna esetén 10 méter, a további vízfolyás (folyó, patak, csatorna), tó, tározó, holtág 6 m.

A folyóvizek és a part menti területek területfelhasználásánál és hasznosításánál két prioritást javasolt párhuzamosan érvényesíteni:

- az árvizek biztonságos levezetése (élet- és vagyonvédelem)
- valamint a vízmegtartás (többek között az ökológiai és turisztikai vízigény biztosítása, árvízcsúcs csökkentő szerep).

A települések településrendezési tervében rögzített távlati területhasznosítás figyelembe vételével javasolt elkészíteni a települések csapadékvíz elvezetési tervét. Abban lehatárolhatók a zárt csapadékvíz elvezetésű és a nyílt árkos vízvezetésű területek. Javasolt meghatározni a vízgyűjtők várható távlati terhelését.

Településrendezési tervek készítése során javasolt azokba beépíteni a területet érintő vízgyűjtőgazdálkodási tervek településrendezéssel összefüggő javaslatait és intézkedéseit.

1.5. TELEPÜLÉSI TÉRSÉG

A megyei területrendezési tervekben az Országos Területrendezési Tervben meghatározott és a megyei területrendezési tervben pontosítandó települési térséget városias vagy hagyományosan vidéki települési térségi területfelhasználási kategóriákba kell sorolni. A 2008. évi L. törvénnyel módosított 2003. évi XXVI. törvény további differenciálásra, a sajátos megyei térségi szempontok érvényesítésére a térségi szerkezetalkítás szintjén nem ad lehetőséget.

Települési terület az OTrT-ről szóló törvény szerint „a település belterülete, valamint a beépítésre szánt területek összessége”. Ennek megfelelően települési térség a települések belterületei mellett a közigazgatási területükön található, településszerkezeti terveikben beépítésre szánt területként szabályozott külterületi lakott helyek, és egyéb külterületi lakó-, vegyes-, üdülő-, gazdasági és különleges területként szabályozott területek, amennyiben területük eléri a 10 hektárt (OTrT 5.§ 2/b pontja). Az új települési területek kijelölése tehát a hatályos megyei területrendezési tervben szereplő települési térségek módosításával történt, a települések adatszolgáltatásként átadott hatályos településszerkezeti tervei szerint települési térségként szabályozott területek alapján, továbbá figyelembe véve a települési kérdőívekben bemutatott, valamint a kistérségi interjúk során elhangzott fejlesztési szándékokat.

Az OTrT 6.§. 1/d. pontja szerint „a települési térséget legalább 75%-ban városias és hagyományosan vidéki települési térség kategóriába kell sorolni.” Az Ország Szerkezeti Terve csak az 1000 hektárt elérő nagyságú települési térségeket ábrázolja, az ennél kisebb településeket szimbólummal jelöli, így a 75 %-ra vonatkozó szabály csak az 1000 hektárnál

nagyobb települési térségek esetében alkalmazható. A városias, illetve hagyományosan vidéki települési térségek területi kiterjedése az OTTrT szerinti települési térségnél nem kisebb, sőt – az OTTrT nyújtotta lehetőségek figyelembevételével – nagyobb (lásd egyéb térségi terület-felhasználási egységek területére vonatkozó irányelveket).

A települések településrendezési eszközeiben a beépítésre szánt területeiket a megyei területrendezési terv térségi szerkezeti tervével, országos és térségi övezeteivel, az OTTrT térségi területfelhasználási egységekre, övezetekre vonatkozó szabályaival összhangban növelhetik. A településrendezés során javasolt figyelembe venni továbbá a megyei területrendezési terv ezen határozattal jóváhagyandó irányelveit, az országos és megyei övezetekre vonatkozó és sajátos megyei térségekre vonatkozó ajánlásokat is.

Fontos figyelembe venni továbbá a területrendezési tervezés során a III. Nemzeti Környezetvédelmi Program települési térségeket érintő intézkedései közül a következőket:

- Barnamezős területek felhasználása.
- Zöldfelület kataszter léterhozása.
- A települések talajának védelme.
- A helyi zaj- és rezgésvédelmi szempontból csendes övezet, illetve fokozottan védett terület kijelölése.
- A települések fejlesztési-rendezési tervezésénél fokozott figyelem a földtani adottságokra, a felszínmozgásokkal való veszélyeztetettségre.
- Az igénybevételre kerülő biológiailag aktív felületek magas biológiai aktivitású területek létesítésével történő területi pótlása.
- Infrastruktúra-fejlesztés a környezeti szempontok figyelembe vételével.
- A települési folyékony hulladék ártalommentes elhelyezését biztosító előkezelő és fogadó létesítmények kialakítása.

Városias települési térség

Az OTTrT-ről szóló törvény fogalom meghatározása szerint „városias települési térség: kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított terület-felhasználási kategória, amelybe a városok települési területe, továbbá azok a települési területek tartoznak, ahol a belterületi laksűrűség 15 fő/ha fölötti (Öcsény, Decs, Alsónyék).

Hagyományosan vidéki települési térség

Az OTTrT-ről szóló törvény fogalom meghatározása szerint „**hagyományosan vidéki települési térség**: kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított terület-felhasználási kategória, amelybe – ide nem értve a városokat – a 15 fő/ha-nál nem nagyobb belterületi laksűrűségű települések települési területei tartoznak”.

A megyében ennek megfelelően minden község belterülete, illetve beépítésre szánt területe az OTTrT-vel összhangban hagyományosan vidéki települési térség.

Tolna megye településhálózata – a Duna-völgyi, illetve Szekszárd környéki agglomerálódott területet kivéve – erőteljesen vidékies és funkcionális értelemben városhiányos. Ezzel az

adottsággal várhatóan még hosszabb távon együtt kell élni. A megye középső részén távlatban Hőgyész és Nagydorog fejlesztése vetődhet fel mikrotérségi központtá a városhiányos térség és szerkezet módosítására. Hosszú távon az említett két településsel együtt egy viszonylag szabályos rendszert alkotó, ritka, de arányos város hálózat rajzolódik ki.

A települési térség szabályozása során az alábbi irányelvek érvényesítése irányadó:

1. A Duna menti településsáv területén a folyóval párhuzamos további települési területnövekedés megakadályozása, a Duna-völgy és a megye többi része közötti, beépítéstől mentes („zöld-folyosó” jellegű) kapcsolatok fenntartása;
2. Az M6-os menti logisztikai-gazdasági expanzió maximum 4 csomópontba (Dunaföldvár, Paks, Tolna-Szekszárd, Bátaszék) történő koncentrálása: minden egyéb kapcsolatot a Tolnai-hegyhát és a megye nyugati részén lévő településeik integráló fejlesztésének indokolt alárendelni.
3. Az M9-es autópályától északra – a Kaposvár-Dombóvár tengely dinamizálásától eltekintve – a megye szignifikánsan vidékies jellegének megőrzésére épülő vidékfejlesztés területrendezési feltételrendszerének megteremtése a települési térségek szabályozásának célja.
4. A városok (vidékközpontok) számának – bővítése csak visszafogottan indokolt, mivel erre alkalmas települések meglévő városok közelében (Hőgyész, Nagydorog) helyezkedik el. Az újabb várossá nyilvánítások csak akkor jelenthetnek előnyt a megye számára, ha a városok szorosan együttműködnek a gazdasági, térségközponti szerepeik megosztását, területkínálatuk jellegét, nagyságrendjét illetően.
5. A vidéki jelleg sajátos eleme a megyében a viszonylag nagy számú kertes mezőgazdasági térség. Ezek települési térséggé nyilvánítása kerülendő, javasolt olyan integrált vidékfejlesztési stratégiákat kidolgozni, melyek e kertes mezőgazdasági térségek elsődleges gazdálkodási célú hasznosítását megtartják. Biztosítani kell ugyanakkor a területi feltételeket olyan tevékenységekhez, melyek a tájértékek megőrzése mellett a lakosság „több lábon állását” egy diverzifikált vidékgazdaság feltételeit biztosítják. A városok (Szekszárd, Bonyhád, Dombóvár, Tamási, Dunaföldvár) kertes területein elkerülhetetlenül megjelenő szuburbanizációs törekvéseknek csak a legmagasabb infrastrukturális és építészeti-településépítészeti-tájépítészeti arculati követelmények teljesítése mellett szabad – strukturált módon, a belvárosra gyakorolt hatásokat is figyelembe véve – teret engedni. A Borvidékekhez tartozó településeken a szőlőtermesztés támogatása, a legjobb termőhelyek megőrzése alapvető cél.
6. A Kaposvár-Dombóvár tengely mentén indokolt az országos-nemzetközi infrastrukturális kapcsolatrendszerek és az erőteljesebb urbanus koncentráció kínálta lehetőségekre épülő gazdaságfejlődés területkínálati feltételeit biztosítani. A gazdaságfejlesztés feltételeit elsősorban Dombóvár, Kaposszekcső, Csikóstóttós, Kapospula barnamezős területén javasolt fejleszteni, a zöldmezős beruházásokat a lehető legkisebb mértékűre korlátozni, kiemelten koncentrálni a tájképi illeszkedésre, a környező térségek vidékies jellegének megőrzésére. A demográfiai trendek jelentős települési expanziót e dinamikus térségben sem indokolnak.

1.6. ÉPÍTMÉNYEK ÁLTAL IGÉNYBEVETT TÉRSÉG

Az OTrT meghatározása szerint: az országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a műszaki infrastruktúra, valamint a nem települési területekhez és települési funkciókhoz kapcsolódó egyedi építmények területe és szükséges védőterületük tartoznak.

Az építmények által igénybe vett térség számára ténylegesen szükséges területet a települések a településrendezési tervezés során pontosíthatják. Az OTrT 6. § (2) bekezdés g) pontja szerint az építmények által igénybe vett térséget az adott építmény jellege szerinti települési területfelhasználási egységbe kell sorolni. A megyei területrendezési tervben nem szereplő térségi műszaki infrastruktúrahálózatok és egyedi építmények területi elhelyezését jogszabály térségi területfelhasználási engedélyhez köti.

Műszaki infrastruktúra hálózatok

A tervezett országos és vonalas létesítmények nyomvonalát a meglévő vonalas létesítmények nyomvonalához célszerű igazítani (akár a megyei terven nem jelölt kisebb jelentőségű nyomvonalakhoz) Különösen igaz ez az építési engedéllyel még nem rendelkező tervezett térségi mellékutak nyomvonalára. A jogszabályok erre lehetőséget adnak, hiszen a nyomvonal közigazgatási területre eső hosszától +/- 5%-ban el lehet térni a településrendezési tervezés során.

Az M9-es gyorsforgalmi útnak még nincs végleges nyomvonala. A terv Szekszárdtól nyugatra az OTrT szerinti nyomvonalat jelöli, mivel ez a nyomvonal természetvédelmi szempontból sokkal kedvezőbb.

A jelentős elválasztó hatással rendelkező nyomvonalas létesítmények tervezése esetén (gyorsforgalmi út) javasolt vizsgálni az érintett ökológiai folyosó folytonosságának biztosíthatóságát.

Fontos a tervezett vonalas elemek csatlakozópontjának egyezése két település közös közigazgatási határánál, ezért javasolt egyeztetések lefolytatása a szomszédos településekkel. Fontos a térségi jelentőségű utak településeket elkerülő szakaszainak tervezése is. Az Épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. LXXVIII. tv. 10. § (3) bekezdése erre kötelezi a településeket. A nem térségi jelentőségű, helyi funkciót betöltő tervezett települési összekötő utakat meglévő külterületi utak, dűlőutak nyomvonalának figyelembe vételével javasolt kijelölni. A nagyvízi meder térségében – legfőképpen a rosszabb állapotú töltéseknél – történő útfejlesztések során javasolt figyelembe venni az árvízvédelmi védekezés igényeit is (kettős hasznosítás). A térségi (megyei és kistérségi szintű) érdekeket és a fejlesztések várható hatásait szem előtt tartva javasolt megállapítani a meglévő és tervezett térségi jelentőségű mellékúthálózat és egyéb települési összekötőút fejlesztések sorrendjét, ütemezését. A zsáktelepülések második bekötésének ütemezésénél elsődleges szempontként a közösségi közlekedési ellátottság megvalósíthatóságát célszerű szem előtt tartani.

Intenzív fejlesztés várhatóan a közlekedési rendszereket érinti. Ennek egyik fontos szempontja a közlekedési folyosók fejlesztése, kialakítása (M9, új főúti kapcsolatok

kialakítása). Új főúti kapcsolat tervezése során javasolt a meglévő nyomvonalak minél nagyobb mértékű felhasználása és csak elkerülhetetlen esetben (szűk ívek, hirtelen irányváltás, illetve a települések belterületeinek elkerülésére) javasolt a nyomvonal-korrekció.

A fő áruszállítási tranzitirányokban (Budapest, Pécs, Kaposvár, Alföld) a vasúti áruszállítás részesedésének növelését javasolt elősegíteni területbiztosítással, valamint a szolgáltatási színvonal emelésével. Ennek megfelelően a nagyobb települések illetve közlekedési csomópontoknak számító települések esetén (pl. Dombóvár, Simontornya, Bátaszék) a meglévő infrastruktúra, és területek alkalmasságát javasolt megvizsgálni.

A kerékpárút-hálózat fejlesztésénél mérlegelni javasolt az egyes mellékutak forgalom-nagyságának ismeretében az önálló, közúti forgalomtól elválasztott kerékpárút létesítésének szükségességét. A térségi kerékpárút-hálózat kialakításának ütemezésénél elsődleges cél, hogy a már meglévő települési, helyi-helyközi nyomvonalszakaszokat felhasználva regionális hálózatok alakuljanak ki.

Egyedi építmények

Az országos és térségi jelentőségű egyedi építmények térbeli rendjét az országos és megyei területrendezési terv együttesen határozza meg a vonatkozó jogszabályok alapján. A településrendezési tervekben az adott építmény helyének gondos kijelölése és lehatárolása során vizsgálendő a létesítmény megközelíthetősége, környezetére gyakorolt hatása, valamint a szakhatóságok véleménye, így ezek ismeretében pontosítható a megyei terven jelölt építmény elhelyezése a településrendezési tervekben. Az Étv előírásai alapján előnyben részesítendő a kihasználatlan, elhagyatott, egykori gazdasági területfelhasználású beépítésre szánt területek, ahol adottak a szükséges infrastrukturális feltételek. Ez biztosítja a leghatékonyabb területfelhasználást, és elkerülhető az indokolatlan területpazarlás.

1 millió m³-nél nagyobb és 10 millió m³-nél kisebb tározási lehetőséget az érintett vízügyi igazgatóság adatszolgáltatása nem tartalmaz. A csapadékmennyiség fokozatos csökkenésének és egyre egyenetlenebbé váló eloszlásának ellensúlyozása érdekében a Tolna megye domborzati adottságait figyelembe véve javasolt ennél kisebb tározási lehetőségek vizsgálata és kijelölése is. Amennyiben ez lehatárolásra kerül, úgy az érintett településrendezési tervekben javasolt ezeket jelölni, és az érintett területeken kerülni javasolt beépítésre szánt területek kijelölését, illetve az építmény elhelyezést.

Az Őcsényi sportrepülőtér az OTrT és az országos fejlesztési elképzelések szerint kereskedelmi (nemzetközi) repülőtérré fejleszthető repülőtér, mely az M6-os és M9-es gyorsforgalmi utak találkozásánál jelentős gazdasági tényezővé válhat megvalósulása esetén. Ezt figyelembe véve a repülőtér közvetlen környezetében olyan terület-felhasználás kijelölése indokolt, mely biztosíthatja a logisztikai célú létesítmények, infrastruktúrák elhelyezését is.

Az OTrT-ben szereplő közforgalmi, nemzetközi és országos jelentőségű Szekszárdi kikötő a nemzetközi, országos és határkikötők rendszeréhez illeszkedve elsősorban kereskedelmi, gazdasági folyamatokban tölthet be kiemelkedő szerepet, így ennek megfelelő területfelhasználás kijelölése és előírások megfogalmazása javasolt az érintett településrendezési tervekben a 21/2006 (I. 31.) Kormányrendelet alapján. A térségi

jelentőségű kikötőknek (Paks, Fadd-Dombori, Bogyiszló, Dunaföldvár) a turisztikai célú utaztatásban is van szerepük, de a kereskedelmi és gazdasági célú áruszállítás is fontos funkció. A kikötők szabályozásánál a turisztikai, gazdasági célokat, igényeket szolgáló területhasználat kijelölése és előírások megfogalmazását, valamint az érintett háttértelepüléseken már kiépült, kapcsolódó szolgáltatásokat egyaránt javasolt figyelembe venni.

A kompátkelők (Fadd, Gerjen, Paks) kisebb forgalmat lebonyolító átkelést biztosítanak a Dunán, bár jelentőségük a Szekszárdi és Dunaújvárosi híd megépültével csökkent. Az átkelés jellegének (pl. várakozás, vámolás) megfelelő szolgáltatást nyújtó építmények elhelyezésének és terület-felhasználás biztosítása javasolt. A megyében kijelölésre és megépítésre került a Cikói térségi hulladéklerakó. A megye hulladékgazdálkodásának rendszere akkor válik teljessé, ha Pakson is megnyitják a jelenleg megvalósulás alatt álló térségi hulladéklerakót. További térségi hulladéklerakó kijelölése a megye területén nem indokolt.

Az országos terv jelöli az ország villamos energia szükségletének 40-45%-át előállító Paksi Atomerőművet az Ország Szerkezeti Tervén. Érdemi előírást az OTTrT nem tartalmaz. Az atomerőműre és biztonsági övezetére az 1996. évi CXVI. törvény, az ún. „atomtörvény”, valamint a nukleáris létesítmény és radioaktív hulladék tároló biztonsági övezetéről szóló Kormányrendelet (213/1997 (XII. 1.) alapján kell eljárni és a létesítési engedélyben szereplő biztonsági övezet kiterjedését és az arra vonatkozó korlátozásokat a településrendezési tervben kell megjeleníteni.

A vonatkozó rendelet szerint az atomerőmű esetében a biztonsági övezet maximális méretei a felszínen a létesítmény körül háromezer méter.

Az OTTrT jelöli az Ország Szerkezeti Tervén a Bábaapátiban épülő – részben már működő – nemzeti radioaktív hulladéktárolót. A létesítmény körüli biztonsági övezet a vonatkozó Kormányrendelet szerint a felszínen a létesítmény körül maximum ötszáz méter, amelyet a létesítési engedélyben pontosan meg kell határozni. A biztonsági övezet kiterjedését és az arra vonatkozó korlátozásokat a településrendezési tervben kell megjeleníteni.

Jelentős térszerkezeti és látványelem a villamos energia átviteli hálózat távvezeték elemei. A távvezeték elemek értelemszerűen az atomerőmű, Paks környezetében sűrűsödnek.

(A 400 kV-os átviteli hálózat távvezeték elemei az OTTrT szerint: Kaposvár-Paks, Litér-Paks, Martonvásár-Paks, Paks-Pécs, Paks-Sándorfalva, Paks-Albertirsa (tervezett))

**A 2/2012. (II. 17.) KÖZGYŰLÉSI HATÁROZAT
2. MELLÉKLETE**

TOLNA MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVÉNEK A TÉRSÉGI,
TERÜLETRENDEZÉSI, TERÜLETFEJLESZTÉSI SZEMPONTOK ÉS
ÉRDEKEK ÉRVÉNYESÜLÉSE ÉRDEKÉBEN TETT AJÁNLÁSOK

TOLNA MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVÉNEK A TÉRSÉGI, TERÜLETRENDEZÉSI, TERÜLETFEJLESZTÉSI SZEMPONTOK ÉS ÉRDEKEK ÉRVÉNYESÜLÉSE ÉRDEKÉBEN TETT AJÁNLÁSOK

2.1. ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK A TÉRSÉGI TERÜLET-FELHASZNÁLÁSI KATEGÓRIÁKRA VONATKOZÓAN

- 2.1.1. A rendeltetésszerű használatot, építést korlátozó, védőövezet-igényű tevékenység számára csak ott biztosítson a településrendezési terv területet, ahol a védőövezet nem nyúlik át a szomszéd település közigazgatási területére, kivéve, ha a területfelhasználási egység térségi jelentőségű településüzemeltetést szolgáló létesítmény elhelyezésére szolgál és elhelyezéséhez az érintett települések önkormányzatai hozzájárulnak.
- 2.1.2. Kerülendő a meglévő településtesttől elszakadó, más terület-felhasználási egységekbe ékelődő és ezért környezeti/területhasználati konfliktusok kialakulásának veszélyét hordozó, új beépítésre szánt területek kijelölése.
- 2.1.3. Egyéb (nem központi) belterületek és külterületi lakott helyek beépítésre szánt területének bővítése, illetve beépítési intenzitásának növelésekor javasolt vizsgálni a várható településüzemeltetési költségeket és ezek finanszírozási feltételeit. E területeken a jogszabályok szabta kereteken belül és a – várhatóan növekvő számú – pályázati lehetőségeket kihasználva indokolt ösztönözni a nagyrendszerekhez való költséges csatlakozást kiváltó alternatív energiaellátó és egyedi szennyvízkezelő létesítmények alkalmazását a közösségi és egyéni költségek csökkentésére és a környezetterhelés mérséklésére is tekintettel.
- 2.1.4. Új hétvégi házas üdülőterület kijelölése a megyében nem indokolt, a településrendezési eszközökkel az üdülésnek és rekreációnak a helyi népesség számára jövedelemtermelő formáit szükséges ösztönözni. Stratégiát javasolt kidolgozni a meglévő üdülőterületek és egyéb, üdülési-turisztikai céllal használt területek korszerűsítésére, a borvidéki területek fejlesztésére tekintettel a 21. sz-i turisztikai-idegenforgalmi igényekre és az ebből származó helyi jövedelmek növelésére.
- 2.1.5. A gazdasági területek kínálatát kistérségi (mikrotérségi) szinten javasolt összehangolni olyan módon, hogy új gazdasági terület kijelölésére csak akkor és olyan mértékben kerüljön sor, hogy a kistérség összes kínálata ne haladja meg a már betelepült, működő gazdasági területek nagyságának kétszeresét.
- 2.1.6. A legalább hét éve kijelölt, de nem betelepült gazdasági területek területfelhasználási egységbe sorolásának felülvizsgálata indokolt.
- 2.1.7. Ne jelöljenek ki a települések olyan új gazdasági területeket, melyeket meglévő, vagy a magasabb szintű tervekben rövidtávon megvalósítani tervezett közlekedési infrastruktúra nem tud kiszolgálni.
- 2.1.8. Új gazdasági terület kijelölésének szükségességét és a (térségi-kistérségi szinten) legmegfelelőbb helyszín kiválasztását a településrendezési tervek alátámasztó munkarészeiben, a térségi és fejlesztési feltételek összefüggéseinek bemutatásával javasolt igazolni.

- 2.1.9. A vasút számára értéktelenné vált, kiürült gazdasági, volt honvédségi területek, korábbi funkcióját veszített majorok stb. újrahasznosítási szándéka esetén a teljes szóba jöhető területre egységes és részletes szabályozást ajánlott készíteni annak érdekében, hogy ne alakuljanak ki a későbbiekben hasznosíthatatlan maradványterületek.
- 2.1.10. A településszerkezeti tervben kijelölt nagy összefüggő új beépítésre szánt területek szabályozását ajánlott ütemezni annak érdekében, hogy a használatba vétel hatékonyan és koncentráltan történjen, továbbá, hogy építési jogok csak ott keletkezzenek, ahol ez rövidtávon indokolt és ezzel a későbbi kártérítési igények felmerülése elkerülhető legyen.
- 2.1.11. Városias települési térség területén törekedni kell a kompakt településtestek megőrzésére, kerülni kell a nagy összefüggő új kertvárosias területek kijelölését.
- 2.1.12. A védett természeti területek által érintett települések, továbbá a történeti települések és a borvidéki települések területén a településrendezés eszközrendszerével megelőzendő minden olyan tevékenység megtelepedése, mely a terület természeti, táji értékeinek megőrzését és turisztikai célú hasznosítását és a kulturális örökség védelmét veszélyeztetheti, illetve a védett természeti területekre a korábbinál jelentősen nagyobb forgalmat vonz (a helyi-kistérségi élelmiszer, energia- és vízgazdálkodáshoz, a komplex tájgazdálkodáshoz, alapvető lakossági szolgáltatásokhoz szorosan nem kapcsolódó gazdasági-logisztikai tevékenységek).
- 2.1.13. A településrendezés során fokozott hangsúlyt javasolt helyezni a meglévő vízfolyások, csatornák egyértelmű jelölésére vízgazdálkodási területfelhasználási egységként történő szabályozására, a „jókarbantartás” településrendezési eszközökkel történő ösztönzésére.

ORSZÁGOS ÉS TÉRSÉGI ÖVEZETEKRE VONATKOZÓ RÉSZLETES AJÁNLÁSOK

2.2. A magterület

- 2.2.1. A magterület védett természeti területein alkalmazni kell a védett természeti terület kezelési tervében rögzített szabályokat is.
- 2.2.2. Védett természeti területen:
- a) új épület létesítése, a meglévő épületek hasznosítása a helyi építészeti hagyományoknak megfelelően csak oktatási, kutatási, ökoturisztikai és természetvédelmi céllal történhet.
 - b) turisztikai létesítmények (pihenőhely, turistaút, stb.) a kezelési terv szerint létesíthetők;
 - c) új hírközlési, távközlési magas építmények, szélerőmű torony, elektromos légvezeték, új közút létesítése nem javasolt.
- 2.2.3. Erdők kezelése a természetvédelmi célokkal összhangban lévő erdőterv szerint történjen, amelynek célja természetes, természetközeli erdőtársulások kialakítása, illetve fenntartása.
- 2.2.4. A mocsaras, vízállásos területek vizes élőhelyeit érintetlenül meg kell hagyni.
- 2.2.5. A magterület által közrezárt települések területén csak olyan terület-felhasználás jelölhető ki, amely a magterület táji-, természeti értékeit nem károsítja.

- 2.2.6. A települések a hagyományos szerkezethez szervesen illeszkedve, a település és a táj harmonikus egységének megőrzésével fejleszthetők.
- 2.2.7. Külterületi építmény létesítése a természeti értékek károsítása nélkül elsősorban mezőgazdasági, turisztikai, vízgazdálkodási, erdő- és vadgazdálkodási célból javasolt.

2.3. Pufferterület

Pufferterület övezetében csak olyan épület, építmény létesítése, illetve olyan tevékenységek folytatása javasolt, amely az övezet, továbbá a magterület vagy az ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét valamint táji értékeit nem veszélyezteti.

2.4. Ökológiai folyosó

- 2.4.1. Az ökológiai folyosók területén törekedni kell arra, hogy a természetes és természetközeli élőhelyek folyamatos – területileg összefüggő vagy kapcsolatban lévő - rendszert alkossanak.
- 2.4.2. Az ökológiai folyosók vízfolyások menti területére eső mezőgazdasági területeket nem beépíthető korlátozott használatú mezőgazdasági területként, erdőterületként, vagy vízgazdálkodási területként célszerű kijelölni.
- 2.4.3. Minden vízfolyást ökológiai, (vagy zöld) folyosóként javasolt kezelni.
- 2.4.4. Az élővizek természetes mederalakulatait és az élővizeket kísérő természetes társulásokat a biológiai öntisztító-képesség fenntartása és a vízi élővilág sokféleségének megőrzése érdekében meg kell őrizni.
- 2.4.5. Amennyiben a természetes mederalakulatot már megváltoztatták, úgy terv készítése javasolt a vízfolyás természetszerű rehabilitációjára.
- 2.4.6. Új vízkivétel, csak oly mértékben javasolható, amely az élővíz természetes voltát nem veszélyezteti.
- 2.4.7. A meder kísérő felületeként, településeken kívül legalább a meder természetes átmérőjének háromszorosát elérő területet, természeti területen legalább 50-50m széles területsávot, folyók esetén a teljes hullámteret, épületmentesen meg kell tartani az ökológiai rendszer fejleszthetősége érdekében.
- 2.4.8. A települések belterületén a természetes állapotú medrek, és azokat kísérő vegetáció megváltoztatása, a természetes meder műtárgyakkal való helyettesítése nem javasolt.
- 2.4.9. Az állóvizek természetes állapotát meg kell őrizni, új halastavak, mesterséges tavak kialakításánál törekedni kell a természetszerű rendezésre.
- 2.4.10. Állóvizek partján új épület létesítése akkor célszerű, ha a keletkező szennyvíz tárolása vagy elvezetése az állóvíz károsítása nélkül megoldható.

2.5. Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület

- 2.5.1. A kiváló termőhelyi adottságú szántóterületeken az OTTrT 13/A. §-ával és a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvénnyel összhangban beépítésre szánt terület kijelölése csak akkor javasolt, ha a beépítésre szánt terület

- a) mezőgazdasági birtokközpont fejlesztését, vagy kialakítását,
 - b) helyi vagy térségi mezőgazdasági termékek feldolgozását szolgálja, továbbá
 - c) a mezőgazdasági termeléssel összefüggő turisztikai fejlesztés érdekében elengedhetetlenül szükséges, valamint, ha
 - d) a település fejlesztése csak a kiváló termőhelyi adottságú termőföldek igénybe vételével valósítható meg.
- 2.5.2. Kiváló termőhelyi adottságú szántóterületeken erdőterület kijelölése akkor javasolt, ha az erdősítés
- a) a környezeti károk enyhítését, a környezet szennyezés elhárítását;
 - b) a termőföldek védelmét;
 - c) az országos és térségi ökológiai hálózat folytonosságának kialakítását szolgálja.
- 2.5.3. Az övezet területén a településrendezés eszközeivel is támogatni kell a történelmi hagyományokon alapuló üzemi jellegű gazdálkodás megtartását.
- 2.5.4. Az övezet területén beépítésre szánt területként kell biztosítani a még rendeltetésszerűen működő mezőgazdasági majorok fejlesztési lehetőségét.
- 2.5.5. A mezőgazdasági üzemközpontként már nem üzemelő majorok újrahasznosításának lehetőségét a településrendezési tervekben és helyi építési szabályzatban a majorok adottságainak és környezeti érzékenységének megfelelő új funkcióval is biztosítani lehet.
- 2.5.6. Az övezet jó minőségű, árutermelésre alkalmas mezőgazdasági termőföldjeit a településrendezési tervekben általános mezőgazdasági területként javasolt kijelölni.
- 2.5.7. Általános mezőgazdasági területen a gazdasági épülettel beépíthető telek - földrészlet – területét legalább 1,0 ha-ban javasolt meghatározni.
- 2.5.8. Az övezet területén a termőföldek védelmét és a tájkép tagolását biztosító fasorokat, védő erdősávokat, mezsgyét meg kell őrizni. Ösztönözni kell a nagy összefüggő mezőgazdasági termőföldek fasorokkal, mezsgyékkel, védő erdősávokkal való tagolását.
- 2.5.9. A mezőgazdasági területeket feltáró külterületi gyűjtő utak megtartását biztosítani kell.

2.6. Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület

- 2.6.1. Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetében beépítésre szánt terület kijelölése még kivételes esetben sem javasolt.
- 2.6.2. Védett természeti területen, Natura 2000 területen és az ökológiai hálózat területén ösztönözni kell az övezet termőhelyi adottságainak megfelelő honos erdőállományainak megőrzését, a tájidegen erdőállományok honos erdőállományokra történő fokozatos lecserélését.
- 2.6.3. A természet védelméről szóló törvény hatálya alá nem tartozó erdőterületeken elő kell segíteni a meglévő erdőállományok természetes illetve természetszerű erdőkké történő átalakítását, a folyamatos erdőborítást biztosító erdőgazdálkodási módszerek elterjedését.

2.7. Erdőtelepítésre alkalmas terület

- 2.7.1. Az erdőtelepítésre alkalmas területek övezetében a mezőgazdasági termelés, mezőgazdasági üzemfejlesztés nem korlátozott.
- 2.7.2. Az övezet területét a településszerkezeti tervekben csak akkor javasolt erdőterület területfelhasználási egységbe sorolni, ha az adott terület erdősítése a településszerkezeti terv távlatában megvalósítható.

2.8. Országos illetve térségi jelentőségű tájképvédelmi terület

- 2.8.1. A tájképvédelmi övezet mezőgazdasági területeit a településrendezési tervekben a sajátos mezőgazdasági használat a beépítettség intenzitása és a tájvédelem, az ökológiai hálózat fejleszthetősége és a természeti értékek védelme érdekében
- a) általános
 - b) kertes
 - c) korlátozott használatú
- mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe javasolt sorolni.
- 2.8.2. A jó termőhelyi adottságú árutermelésre alkalmas általános mezőgazdasági terület legalább 90 %-án olyan övezet kijelölése javasolt, ahol gazdasági épület 1,0 ha-nál kisebb telken (földrészleten) nem létesíthető. Lakóépület létesítését akkora telken, vagy birtoktesthez tartozó birtokközponton indokolt biztosítani, amely egy családot eltartani képes (szőlő és gyümölcs művelési ág esetén legalább 2,0 ha, egyéb művelési ág esetén legalább 10 ha javasolt).
- 2.8.3. Ha település mezőgazdaság-fejlesztési érdekei szükségessé teszik és az érintett terület hagyományos tájszerkezeti adottságainak (jellemző tábla- és telekméretek, jellemző beépítési mérték és mód) megfelel, akkor az általános mezőgazdasági területként szabályozott területfelhasználási egységnek legfeljebb 10 %-án célszerű olyan övezet, kijelölése is, ahol a mezőgazdasági termeléshez szükséges gazdasági épületek és lakóépület legalább 10.000 m² területű telkeken is kialakíthatók.
- 2.8.4. Általános mezőgazdasági területen a telekosztással kialakítható telek területét legalább 5000 m² területtel javasolt meghatározni, kivéve ha a telekalakítás közmű vagy közlekedési építmények kialakítását szolgálja.
- 2.8.5. Kertes mezőgazdasági területek a pihenést és a vegyes gazdálkodást szolgáló felaprózódott, szőlőhegyi, volt zártkerti területek, ahol a pihenést és a termeléshez szükséges tárolást egyaránt biztosító épületek létesíthetők. Kivéve a borvidékek szőlőkataszter I. osztályú területeit, ahol a szabályozás és a támogatás eszközeivel a szőlőtermesztés megőrzését, megújítását kell elősegíteni.
- 2.8.6. Kertes mezőgazdasági területen telekosztással kialakítható új telek területét legalább 1.500 m² területtel javasolt meghatározni, kivéve ha a telekalakítás közmű vagy közlekedési építmények kialakítását szolgálja.

- 2.8.7. A kertes mezőgazdasági területek egységes és hagyományos építészeti karakterének megőrzése érdekében földrészletenként egy, legfeljebb 90 m² alapterületű gazdasági épület létesítése javasolt.
- 2.8.8. A szőlőhegyek, volt zártkertek területét – kertes mezőgazdasági terület – a hatályos település-rendezési tervekben szabályozott területhez képest, vagy rendezési terv hiányában, a földhivatali nyilvántartás szerinti zártkertekhez képest nem javasolt növelni.
- 2.8.9. A kertes mezőgazdasági területeken a szőlő és gyümölcsstermesztést fokozott mértékben támogatni kell. A települések és a kertgazdasági területek funkcionális egysége, a kertgazdasági területek hagyományos telekszerkezete és sajátos építészeti karaktere megőrzésre javasolt.
- 2.8.10. A táj- és természetvédelmi, ökológiai, településkép-védelmi, vízminőség-védelmi szempontból érzékeny és sérülékeny mezőgazdasági területeket a településrendezési tervekben erdőterületként (kivéve természetvédelmi szempontból értékes gyepterületek, fáslegelők), természetközeli, vagy korlátozott használatú mezőgazdasági területként célszerű szabályozni.
- 2.8.11. Korlátozott használatú mezőgazdasági területként szabályozott gyepterületeken a rétek, legelők fenntartását, a sportolást, a bemutatást, az ismeretterjesztést szolgáló állattenyésztés építményei és az azokhoz kapcsolódó turisztikai létesítmények kialakítását javasolt biztosítani, ha a gyepterület művelési ágban nyilvántartott telek területe eléri a 10,0 ha-t.
- 2.8.12. Korlátozott használatú mezőgazdasági területeken telekosztással 10 ha-nál kisebb telkek kialakítása nem javasolt.
- 2.8.13. A vízfolyások mentén a természetközeli élőhelyeket (gyepek, nádasok, mocsarak, ligetek) akkor is meg kell őrizni, ha azok nem tartoznak az ökológiai hálózat övezetébe. A vízfolyások külterületi szakaszait legalább 50-50 m széles területsávban nem beépíthető korlátozott használatú mezőgazdasági területként, vagy erdőterületként javasolt kijelölni.
- 2.8.14. A településrendezési tervekben olyan területfelhasználási egység kijelölése nem javasolt, amely a településkép-tájkarakter történetileg kialakult szerves egységének megbontását, számottevő megváltozását eredményezné.
- 2.8.15. Beépítésre szánt területet elsősorban a települések belterületéhez szervesen kapcsolódva, vagy a már művelésből kivett és beépített területekhez (pl. majorokhoz) szervesen kapcsolódva javasolt kijelölni.
- 2.8.16. A tájképvédelmi övezetben előnyben kell részesíteni a meglévő telephelyek, mezőgazdasági majorok, birtokközpontok újrahasznosítását, intenzívebb beépítését.
- 2.8.17. A felszíni vizek medrének, partjának rendezése csak természetszerűen a természeti értékek, ökológiai rendszerek védelmével történhet. A felszíni vizek partján csak olyan területfelhasználás kijelölése javasolt, amely a vizek minőségét károsan nem változtatja meg.

- 2.8.18. Új közutak létesítésénél az utak mentén zöldfolyosóként funkcionáló növénytelepítés kialakítása javasolt.
- 2.8.19. Csak olyan termékvezetékek, távvezetékek létesítése javasolt, amelyek tájképi és településképi szempontból nem zavaró hatásúak és nem változtatják meg a táj karakterét.
- 2.8.20. Az övezetben a mezővédő erdősávok, mezsgyék, külterületi fasorok védelmét biztosítani kell.
- 2.8.21. Az övezet területére a helyi építési szabályzatban az önálló reklámépítmények, reklámtáblák elhelyezésére vonatkozó szabályokat a település teljes közigazgatási területére célszerű meghatározni.
- 2.8.22. Új épület, építmény elhelyezése tájba illesztve, a történeti tájszerkezet, a tájképi adottságok és egyedi tájértékek megőrzésével, a tájkarakter erősítésével a helyi építészeti hagyományok figyelembevételével történhet.

2.9. Világörökség-várományos területek

Világörökségi területen a térség táj- és természetvédelmi, illetve településszerkezeti és kulturális örökségi értékeinek védelmét integráltan, a turizmus szempontjainak figyelembevételével szükséges biztosítani. Ennek érdekében a kulturális illetve a természeti-táji örökség részletes értékvédelmi vizsgálatának eredményeit indokolt egységes tervlapon összegezni és ennek alapján az értékek védelméről és komplex hasznosításáról rendszerbe szervezeten gondoskodni. A településrendezési eszközökben az érintett területek területhasználatát úgy javasolt szabályozni, hogy a táji értékek sértetlenek maradjanak.

2.10. Történeti települési terület

- 2.10.1 Az érintett településeken településkép-védelmi területet részletes értékvédelmi vizsgálat alapján javasolt lehatárolni, és ezen túlmenően javaslatot tenni a helyi egyedi építészeti (népi építészeti értékek, közlekedési és ipari létesítmények, szobrok, közutak) és természeti értékek (facsoportok, élőhelyek stb.) védelmére.
- 2.10.2 A helyi értékek összeírása alapján, a kistérségi, megyei turisztikai elképzelésekkel összhangban javasolt megvizsgálni ezen értékek bemutatathatóságát, a helyi látványosságokhoz, turisztikai attrakciókhoz kapcsolhatóságát.
- 2.10.3 Az egymással szomszédos történeti illetve érzékeny települések (lásd: sajátos megyei térségek) értékei megőrzésének, bemutatásának fizikai feltételeit, a kapcsolódó turisztikai infrastruktúrafejlesztéseket indokolt arculati-szabályozási és a védelmet ösztönző támogatási rendszer szempontjából összehangolni és egységes turisztikai csomaggá fejleszteni.
- 2.10.4 Az érintett településeken javasolt rendeletet alkotni a helyi védelem szabályairól, irányításáról, a helyi védettség keletkezéséről, megszüntetéséről, nyilvántartásáról, és a területi védettség alá eső emlékek fenntartására fordítandó támogatási rendszerről. Olyan életszerű, az érintettek és az önkormányzat pénzügyi lehetőségeit is mérlegelő

- rendeletet célszerű alkotni, mely a védendő ingatlanok „jókarbantartását” ösztönzi, miközben fejlesztésüket, korszerűsítésüket nem lehetetleníti el.
- 2.10.5 A turizmusból leginkább profitáló térségi vállalkozók közreműködésével olyan kistérségi felújítási alapot javasolt létrehozni, mellyel az építészeti értékek „jókarbantartása” támogatható.
- 2.10.6 A településkép-védelmi területen az egységes településszerkezeti karakter megőrzése érdekében a jellemző utca- és tömbszerkezet, valamint a telekstruktúra és a meghatározó térfalak együttes védelmét összehangolt szabályozással indokolt biztosítani a településrendezési tervekben.
- 2.10.7 A településrendezés eszközeivel is célszerű elősegíteni a védett terület-érték és környezete harmonikus együttélésének helyreállítását, illetve kialakítását.
- 2.10.8 Településkép-védelmi területen legalább $M = 1:1000$ méretarányú szabályozási tervek készítése javasolt.
- 2.10.9 A településszerkezethez, a tömbök jellegzetes beépítettségéhez, átlagos szintterület-sűrűséghez kötődően javasolt az egyes települések szabályozási tervében a nagy kiterjedésű épület meghatározását. Amennyiben a településkép-védelmi terület több, eltérő karakterű településrészt foglal magában, úgy a nagy kiterjedésű épület paramétereit városrészenként eltérően javasolt meghatározni.
- 2.10.10 Nagy kiterjedésű épület elhelyezése esetén az épület településképbe való illesztését elvi építési engedély keretében javasolt vizsgálni, illetve javasolt kikérni az illetékes (helyi) tervtanács véleményét.
- 2.10.11 Településkép-védelmi területeken a legnagyobb építménymagasság mellett javasolt meghatározni a legkisebb építménymagasság, valamint a homlokzatmagasság értékét is.
- 2.10.12 A településkép-védelmi területre vonatkozó olyan speciális szabályozás megalkotása javasolt, mellyel elkerülhető a település, vagy településrész egységes megjelenését zavaró, veszélyeztető épületek, építmények létesítése.

2.11. Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület

- 2.11.1. Az övezet területén építési tevékenységet folytatni, és építményeket elhelyezni a 219/2004.(VII.24.) Kormányrendelet és egyéb vonatkozó jogszabályok és hatósági előírások betartásával lehet.
- 2.11.2. Az övezettel érintett települések a településrendezési terveikben az övezet, valamint a hidrogeológiai védőidom, tartalék vízbázis határait a természeti körülmények tényleges ismerete alapján az illetékes vízügyi hatósággal egyetértésben pontosíthatják.
- 2.11.3. A településrendezési terveknek és helyi építési szabályzatnak a felszín alatti vizek, üzemelő és tartalék ivóvízbázisok, gyógyforrások védelme érdekében, a potenciálisan vízszennyező építmények kialakításának korlátozására vonatkozó szabályokat is tartalmaznia kell, és figyelembe kell vennie a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) kormányrendelet előírásait is. Az érintett területeken végzett bármilyen tevékenység esetén e rendelet előírásait kell figyelembe venni.

- 2.11.4. A felszín alatti vízbázisok hidrogeológiai („A” és „B”) védőterületein biztosítani kell a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet 5. számú melléklete szerint a vonatkozó korlátozásokat, többek között a települések csatornázásának és szennyvíztisztításának, házi szennyvíz szikkasztásának, települési folyékony hulladéklerakó létesítésének, egyéb ipari szennyvíz szikkasztásának, komposztáló telep létesítésének, tisztított szennyvíz öntözésének, szennyvíziszap tárolásának és termőföldön történő elhelyezésének, valamint állattartó telepek szennyvizeinek és trágyakezelésének tervezésekor.
- 2.11.5. A vízbázis vízgyűjtő területén a belterületi csapadékvíz-elvezetést és elhelyezést meg kell oldani, a felszíni befogadóba történő bevezetés előtt hordalékfogók alkalmazásával. Párologtató medence vagy szűrőmező nem javasolt.
- 2.11.6. Általában indokolt felszámolni, vagy biztonságos műszaki védelemmel ellátni, minden olyan tevékenységet, amely az ivóvízbázist bármilyen formában veszélyezteti.
- 2.11.7. A sérülékeny környezetben lévő felszín alatti vízkészletek védelme kiterjed az üzemelő, a tartalék és a távlati hasznosításra kijelölt vízbázisokra egyaránt.
- 2.11.8. Az ivóvízbázisok védelmének fejlesztése alapfeltétel a szolgáltatott víz megfelelő minőségének biztosításához. Felszíni ivóvíztározók esetében a védelmi célú előírásokat célszerű kiterjeszteni az egész vízgyűjtő területre.

2.12. Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területe

- 2.12.1. A felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területén alkalmazni kell a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII.21.) Kormány rendelet szerinti előírásokat. A települések rendezési terveit és helyi építési szabályzatát a 221/2004. (VII.21.) Kormány rendelet szerint elkészített vízgyűjtő-gazdálkodási tervekkel összhangban kell elkészíteni.
- 2.12.2. Az övezet területén új beépítésre szánt terület kijelölése csak a keletkező szennyvizek megfelelő kezelése – területről elvezetése, vagy területen belüli megfelelő tisztítása esetén lehetséges.
- 2.12.3. Az övezet területén a települések csatornahálózatának – a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és –tisztítási Megvalósítási Programmal összefüggő szennyvízelvezetési agglomerációk lehatárolásáról szóló 26/2002. (II.27.) Korm. rendelet szerinti gazdaságossági határig történő - kiépítését támogatni kell, illetve az egyedi szennyvízkezelésre lehatárolt területeken a szennyvíz egyedi kezeléséről és ártalommentes elhelyezéséről a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV.29.) Korm. rendelet előírásai szerint gondoskodni szükséges. A csatornahálózattal ellátott területeken a hálózatra történő rákötést az építés feltételeként szükséges meghatározni. Amennyiben a kibocsátó a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá, úgy a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. tv. talajterhelési díjjal kapcsolatos rendelkezései szerint kell eljárni. Az övezet területén a szennyvíztisztító telepek III. tisztítási fokozatú

- kiépítését támogatni kell, illetve be kell tartani a területileg illetékes Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség által a tisztított szennyvíz egyes paramétereire előírt konkrét kibocsátási határértékeket.
2. 12.4. A vízgyűjtő területen csak olyan mező- és erdőgazdálkodás, illetve csak olyan mezőgazdasági létesítmények kialakítása ösztönözhető, amelyek a vízfolyások, tavak vízminőségét károsan nem befolyásolják. Új hígtrágyás állattartó telep kialakítása nem támogatandó.
2. 12.5. A vízgyűjtő terület vízfolyásainak, állóvizeinek (holtágainak) még meglévő természetes partszakaszait, a vizeket kísérő természetes és természetközeli élőhelyeket meg kell őrizni.
2. 12.6. A vízgyűjtő területen a belterületi csapadékvíz-elvezetést, tisztítását hordalékfogóval és elhelyezését meg kell oldani. (Isd. előző fejezet ajánlását).

2.13. Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület

- 2.13.1. Az ásványi nyersanyag gazdálkodási terület településrendezési tervi kijelölése során figyelembe kell venni, hogy külszíni művelésű bányatelek csak a magterület, ökológiai folyosó–övezetén, valamint világörökségi és világörökség-várományos területen kívül jelölhető ki.
- 2.13.2. Amennyiben az övezet területén új bánya nyitását, vagy meglévő bánya bővítését tervezik új telkek bevonásával, úgy az érintett telkeket beépítésre nem szánt különleges területbe javasolt besorolni.

2.14. Együtt tervezhető térségek

- 2.14.1. Az övezetben – közös integrált térségfejlesztési stratégia keretében – javasolt összehangolni a tervezett lakó- gazdasági célú területkínálatokat a túlkínálat elkerülése érdekében. Új beépítésre szánt terület kijelölésének szükségességét az övezet összes kínálatának figyelembevételével javasolt indokolni a településrendezési tervek alátámasztó munkarészeiben.
- 2.14.2. Az övezet területén a meglévő településtartományok megújítását-minőségi fejlesztését, intenzitásának növelését javasolt támogatni az új beépítésre szánt területek burjánzásával szemben. Ha meglévő belterületen végképp nincs lehetőség a szuburbanizációs illetve kertvárosias lakóterületi igények kielégítésére, a borvidéki táj megőrzését akkor is elsőrendű érdeknek indokolt tekinteni és a területigények kielégítésére más, tájképi szempontból kevésbé érzékeny alternatívát felkínálni.
- 2.14.3. Aktív, életszerű városellátó (rekreáció, városellátó mezőgazdasági kultúrák, zöldfelületi rendszerek, erdősítés stb.) területhasználat-kínálati alternatívák biztosításával szükséges megelőzni a települések, településrészek összenövését.
- 2.14.4. Indokolt térségi szinten összehangolt fejlesztési stratégiát kidolgozni a térség holtágainak és erdős területeinek rekreációs-turisztikai hasznosítására és ennek megvalósítása érdekében a településrendezési eszközöket is összehangolni. Javasolt a holtágak menti turisztikai kínálatok és a települések kulturális kínálatai közötti

kerékpáros kapcsolatok fejlesztésének prioritást adni, ezzel is a különféle turisztikai desztinációk közötti szinergiát erősíteni.

- 2.14.5. Javasolt, hogy a szekszárdi településeggyüttes várostérségi települései alakítsanak ki közös stratégiát a területi kínálatok szabályozására, a várható területi folyamatok kézbentartására, a racionális terület kínálat kialakítására, a természet és a környezet védelmére.

2.15. Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület, honvédelmi terület

Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület, honvédelmi terület környezetében indokolt esetben a vonatkozó ágazati előírásoknak megfelelően védőövezet, szükség esetén területhasználati korlátozás jelölhető ki a településrendezési tervekben.

2.16. Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület

- 2.16.1. A területek újrahasznosítása, tájrendezése előtt ökológiai értékvizsgálatot javasolt készíteni, hogy a roncsolt területen kialakultak-e védelemre érdemes élőhelyek.
- 2.16.2. Településrendezési tervek készítésekor, az érintett tájsebek területfelhasználásának meghatározásakor javasolt figyelembe venni a tájrendezési tervet, ugyanakkor eltérő települési érdek esetén célszerű egyeztetést kezdeményezni a tájrendezés céljáról, annak módosításáról.
- 2.16.3. Olyan felhagyott bányaudvar, bányagödör, meddőhányó, amelyen természetes élőhely kialakult, vagy védett élőlények populációi telepedtek meg, csak a természetvédelmi hatóság egyetértésével és a védett természeti értékek háborítása nélkül rekultiválható.
- 2.16.4. A magterületen, ökológiai folyosókban lévő roncsolt területek esetében az újrahasznosítás során az ökológia, a táj- és természetvédelem prioritását célszerű biztosítani.
- 2.16.5. Ha a védett természeti értékek lehetővé teszik, akkor a magterületeken, tájképvédelmi övezetben a táj- és természetvédelem mellett az ökoturisztikai hasznosítás, a szabadtéri sportolás, erdősítés lehet az újrahasznosítás célja.
- 2.16.6. Ha a területen védett természeti értékek nem találhatók, akkor az újrahasznosítás célja erdősítés, turisztikai célú hasznosítás, sportolási célú hasznosítás, bemutatási-ismeretterjesztési célú hasznosítás egyaránt lehet.
- 2.16.7. A bányatavak rendezése során a többcélú hasznosítás (természetvédelem-ökológia, turizmus, horgászat, vízisportok) térségi szintű összehangolt feltételeinek biztosítására kell törekedni. Ennek során a bányatavak hasznosításával kapcsolatos jogokról és kötelezettségekről szóló 239/2000. (XII.23.) Korm. rendelet előírásai szerint szükséges eljárni.
- 2.16.8. A roncsolt területek, tájsebek rehabilitálása során hangsúlyt kell helyezni a zöldfelületek létesítésére.

2.17. Nagyvízi meder

- 2.17.1. Az övezet területén alkalmazni kell a nagyvízi medrek, parti sávok, fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról szóló 21/2006. (I.31.) Kormány rendelet előírásait.
- 2.17.2. A szabályozási tervekben olyan területhasználat kijelölése javasolt (pl. korlátozott mezőgazdasági terület), mely az árvízi védekezés és természetvédelem kiemelt szempontjaival összhangban lehetőséget teremt a terület többcélú (mező-, hal-, erdő-, gyepterület, vadgazdálkodás, ártéri tájgazdálkodás) hasznosítására is.
- 2.17.3. Vizsgálni javasolt a terület turisztikai potenciáljának lehetőségeit. Amennyiben az árvízvédelem, valamint a természetvédelem követelményeibe és más jogszabályokba nem ütközik, akkor a szabályozási tervekben célszerű lehetővé tenni a vizekkel összefüggő, közösségi, rekreációs célú építmények (pl. sporthajó kikötők) elhelyezését.
- 2.17.4. Az árvíz levonulásának biztosítása érdekében nagyvízi meder területén új beépítésre szánt területek nem jelölhetők ki, meglévő beépített területeket beépítésre nem szánt területként javasolt szabályozni.
- 2.17.5. A nagyvízi meder területén lévő természetközeli és természetes élőhelyek védelmét a településrendezés eszközeivel is meg kell erősíteni.
- 2.17.6. Az övezet területén a vízminőség-védelem érdekében a vegyszerhasználatot korlátozni kell.

2.18. Földtani veszélyforrás területe

- 2.18.1. A földtani veszélyforrás által érintett települések rendezési terveiben a földtani veszélyforrás konkrét területét az illetékes államigazgatási szerv adatszolgáltatása alapján veszélyforrás típusonként külön célszerű kijelölni és a területekre vonatkozó építési korlátozásokat és feltételeket meghatározni.
- 2.18.2. Földtani veszélyforrással érintett területen célszerű kerülni új beépítésre szánt terület kijelölését. E területeket olyan területfelhasználásba javasolt besorolni, mely mérsékli a földmozgás kialakulásának lehetőségét. Az övezet területén fontos feladat a felszín növényborítottságának megőrzése és növelése, valamint a csúszás-veszélyeztetettség fokozódásával járó beavatkozások korlátozása.
- 2.18.3. A lehatárolt területeken a területfelhasználás és a területhasználat szabályainak meghatározásánál a csúszásveszély elhárítására fokozott figyelmet javasolt fordítani. Az alkalmazott tervi megoldásokat a településrendezési tervekben javasolt figyelembe venni.

2.19. Vízérózióval érintett terület által érintett települések

- 2.19.1. A településrendezési tervekben lehatárolt, vízérózióval érintett területeken lévő erdőket csak erdőterület területfelhasználási egységbe javasolt besorolni.
- 2.19.2. A 12%-nál meredekebb lejtőkön elhelyezkedő szántóföldek, ültetvények esetén célszerű a talaj teljes felszínének állandó növényborítottságát lehetővé tevő területfelhasználás meghatározása, esetleg művelési ági átsorolásra (pl. legelő, gyepterület, erdő).

- 2.19.3. A vízerózió által érintett területeken lévő földutak, vízelvezető árkok rendszeres évenkénti karbantartására kell ösztönözni a települési önkormányzatokat, érintett földtulajdonosokat, gazdálkodókat.
- 2.19.4. A településrendezési tervekben olyan területhasználati módok és műszaki megoldások javaslatának beépítése, illetve azok alkalmazása javasolt, amelyek csökkentik a lefolyási tényezőt.

2.20. Szélerózióknak kitett terület által érintett települések

- 2.20.1. A deflációs terület hosszának csökkentése érdekében a szabályozási tervekben és a fejlesztések során kiemelt figyelmet kell fordítani a dűlőutak menti fásításra, illetve az egykori fasorok, mezővédő erdősávok újbóli felújításának lehetőségére, valamint az egyben művelt mezőgazdasági terület méretének maximalizálására (max. 50 ha).
- 2.20.2. Amennyiben a deflációra érzékeny talaj minősége kedvezőtlen, úgy a település adottságainak függvényében javasolt megvizsgálni az érintett terület erdőterületbe, vagy korlátozott mezőgazdasági területbe (legelő, kaszáló) történő besorolhatóságát, és így a művelési ág változás elősegítését.

2.21. Rendszeresen belvízjárta terület övezete

- 2.21.1 A rendszeresen belvízjárta területek övezetének mély fekvésű állandó vagy időszakos vízborítású területeit vízgazdálkodási területként, természetközeli területként, korlátozott használatú mezőgazdasági területként, vagy erdőterületként célszerű szabályozni a helyi viszonyoknak megfelelően. A településrendezési tervekben a mélyen fekvő, lefolyástalan területeket javasolt lehatárolni és meghatározni a beépítésükre vonatkozó feltételeket, előírásokat. A belvízzel érintett területek beépítésére a 21/2006. (I.31.) Korm. rendelet előírásait célszerű alkalmazni

SAJÁTOS MEGYEI TÉRSÉGEKRE VONATKOZÓ RÉSZLETES AJÁNLÁSOK

2.22. A gazdaságfejlesztés térségei és térségi jelentőségű központjai

Általános ajánlások

- 2.22.1. Gazdaságfejlesztés kiemelt térségei és térségi jelentőségű központjai alatt a termelő-feldolgozó és logisztikai típusú tevékenységek fejlesztése szempontjából kiemelt térségek értendők. A turizmushoz kapcsolódó gazdasági tevékenységek kiemelt térségei és térségi jelentőségű központjai külön kerülnek lehatárolásra. A gazdaságfejlesztés kiemelt térségei és térségi jelentőségű központjai az alábbiak:
- minősített ipari park
 - minősített meglévő és tervezett intermodális logisztikai szolgáltató központ
 - regionális alközpont
 - megyei alközpont
 - meglévő és tervezett térségi jelentőségű gazdasági központ-városok, településegységek
 - gazdaságfejlesztési térségek, azon belül:
 - Dombóvár-Kaposvár urbanizációs tengely
 - Duna menti urbanizációs tengely.

- 2.22.2. A megye területén új ipari park létesítése nem indokolt, a meglévők minőségi fejlesztését és betelepülését javasolt támogatni. Elsősorban a már meglévő gazdasági területek továbbfejlesztésével, korszerűsítésével célszerű az új fejlesztési igényeket kielégíteni. Zöldmezős fejlesztéseket csak ezek telítődése után javasolt támogatni.

Urbanizációs tengelyek

- 2.22.3. Javasolt, hogy az urbanizációs tengelyek települései hangolják össze fejlesztési stratégiáikat és településszerkezeti terveiket az együtt tervezhető térségekre megfogalmazott ajánlásokkal azonos módon.
- 2.22.4. Indokolt és javasolt az urbanizációs tengelyek települései területén az új gazdasági területeket koncentráltan, a már meglévő gazdasági területek szomszédságában, kompakt módon kialakítani. Új területek kijelölése a térség területén csak akkor indokolt, ha a meglévők már legalább 50 %-os telítettségűek és folyamatos a befektetői érdeklődés. Célszerű törekedni a barnamezős területek újrahasznosítására, új zöldmezős területek kijelölése helyett.
- 2.22.5. Új lakóterületek kialakítását javasolt elsősorban a városokban, másodsorban az urbanizációs tengelyek vasúttal is elérhető településein, a vasútállomások „10-15 perces” (gyalogos-kerékpáros, szükség esetén autós) vonzáskörzetében ösztönözni.
- 2.22.6. A Duna menti térség településeinek fejlesztése során a tájképi értékek megőrzése kiemelt feladat a térség turisztikai felértékelődésének alapvető feltételeként. A tájképvédelem fontos eleme a térségben a a Duna menti, a 6-os főút és az M6-os gyorsforgalmi út menti feltárlás értékeinek megőrzése, a hídfők térségének rendezettsége, a Dunához közeli belterületek településképének, településperemek rendezettsége.

A megye gazdaságának alközpontjai

- 2.22.7. A megyei alközpontok kistérségi jelentőségű gazdasági-munkaerőpiaci szerepének megerősítésére megyei szinten is kiemelt figyelmet fordítani, a városok megyei jelentőségű szervező, munkaerő-piaci befogadó és tökevonzó illetve népességmegtartó képességét erősítő fejlesztéseket megyei szinten is támogatni és a településrendezési tervben ennek feltételeit biztosítani.

A gazdaságfejlesztés egyéb térségi jelentőségű gazdasági központ városai és településegységei

- 2.22.8. Azokon a településeken (kisebb gazdasági központokban), ahol a természet- és tájképvédelem, illetve a turizmusfejlesztés meghatározó jelentőségű, a gazdasági célú építési tevékenységet speciális településkép-védelmi, tájba illesztési, tájképvédelmi előírásokhoz javasolt kötni.
- 2.22.9. A gazdaságfejlesztés egyéb térségi jelentőségű központja és településegységei gazdasági területkínálatának tervezését ajánlott egymással és a megyei alközpontokéval is összehangolni és a kereslet-kínálat közös monitorozásának intézményrendszerét kialakítani a kontra-produktív verseny, a fenntarthatatlan túlkínálat és fölösleges infrastruktúra-kapacitások kiépülésének elkerülése érdekében.

- 2.22.10. Nagyobb foglalkoztatóknak a településegységek kistérségi központ funkciót is ellátó, közlekedési csomóponti helyzetű városaiban indokolt területet biztosítani, míg a többi településen inkább a helyi piacra termelő kisvállalkozások kisebb telkek iránti igényét indokolt kielégíteni.

2.23. A turizmusfejlesztés magterületei és térségi jelentőségű központjai

- 2.23.1 A turizmusfejlesztés magterületei és térségi központjai sajátos megyei térségbe azok a térségek és települések tartoznak, amelyek a természeti adottságok és a turisztikai szolgáltatások kínálata szempontjából és az ebből származó lehetséges jövedelemtermelés alapján legalább regionális jelentőséggel bírnak, vagy ilyenné fejlesztendők. A turizmusfejlesztés magterületei és térségi központjai sajátos megyei térségbe az alábbi térségek, továbbá a térképi mellékleten jelölt települések tartoznak:
- a. Duna mente: 1/ Dunaföldvár, Paks, Tolna, + Tolnai borvidék észak-keleti területei
2/ Szekszárd és borvidéke, Gemenc, Fadd-Dombori, + Tolnai borvidék déli (Völgység) területei
 - b. Kapos-völgy: Dombóvár, Tamási, Hőgyész, Gyulaji erdő, Tolnai borvidék + Tolnai borvidék észak-nyugati területei
- 2.23.2 A szálláskínálatot kialakítani, illetve bővíteni elsősorban a meg lévő kultúrtörténeti értéket képviselő épületekben, azok korszerűsítésével, meglévő szálláshelyek minőségi fejlesztésével, illetve meg lévő belterületi településrészekben, azok értékeinek megőrzésével, érvényre juttatásával indokolt növelni.
- 2.23.3 Új üdülőházas üdülőterületek kialakítása elsősorban termál- illetve gyógyfürdők, és tavak-víztározók térségében javasolt, és csak akkor indokolt, ha a kereslet a kínálatot tartósan meghaladta. A területek kijelölésénél a természet- és tájvédelem, illetve a településkép (sziluett) védelem szempontjait kiemelten javasolt figyelembe venni az új beépítésre szánt területek kijelölésénél. Új hétvégi házas üdülőterületek kijelölése nem indokolt.
- 2.23.4 A táj- és természetvédelmi területek térségébe tartozó települések számára a térség természeti-táji értékeihez kötődő, azok megőrzését előmozdító komplex tájgazdálkodás és biogazdálkodás fejlesztése ajánlott, amely egyúttal az ökoturizmus és a szelíd turizmus számára is megfelelő környezetet biztosít.
- 2.23.5 A turizmusfejlesztés magterületein belül a települések között javasolt egységes (összehangolt) kerékpárosút-arculat (burkolat, tájékoztatótáblák, növénykiültetés stb.), egységes bakancsos túra pihenőhelyek és tájékoztató rendszer kialakítása. Javasolt továbbá a vízi- és kerékpáros turizmus helyi bázisainak közös építészeti arculati tervezése, a kínálat összehangolása.
- 2.23.6 Az épített örökség valamint a népi hagyományörzés térségi jelentőségű központjaiban kiemelten támogatandó a településközpontok rehabilitációja és javasolt helyi értékvédelmi rendelet megalkotása (ahol még nincs ilyen), hozzákapcsolódó értékvédelmi alap létrehozása. Kiemelten támogatandó továbbá a rendezvényekkel érintett helyszínek környezeti minőségének, felszereltségének,

turisztikai vonzerejének fejlesztése, megközelíthetőségi feltételeinek, az elérés komfortjának javítása (parkolás, kerékpáros, tömegközlekedési-gyalogos elérhetőség).

2.24. Térségi jelentőségű építészeti örökség területei

- 2.24.1 A sajátos megyei térség területébe azok a települések tartoznak, amelyeket a megyei terv nem ábrázolhat történeti településként, ugyanakkor a kialakult történelmi szerkezet, településmag (védendő szerkezetű települések), vagy az építészeti értékek (műemlékek) sűrűsödése (térségi jelentőségű kulturális örökségvédelmi területek) indokolja az adott település egy részének, vagy egészének térségi szintű védelmét.
- 2.24.2 Az érintett településeken javasolt lehatárolni a településkép-védelmi területet (helyi értékvédelmi terület) és a történeti települések övezetére vonatkozó előírásokat, ajánlásokat javasolt alkalmazni.
- 2.24.3 A térségi jelentőségű kulturális örökségvédelmi területekkel érintett településeken a településkép-védelmi terület lehatárolása során kiemelt figyelmet kell fordítani az országos védelem alatt álló értékekre is.

2.25. Natura 2000 védelmi területek

A Natura 2000 területeken az OTTrT ökológiai hálózatra vonatkozó szabályaival, továbbá a magterületekre, ökológiai folyosóra, tájképvédelmi övezetekre vonatkozó ajánlásokkal összhangban lévő, és a Natura 2000 területek védelmi céljaival összhangban lévő építmények létesíthetők, illetve tevékenységek folytathatók.

2.26. Magas Természeti Értékű Területek

A kiemelten fontos érzékeny természeti területek által érintett településeken kijelölt Magas Természeti Értékű Területi egységeken támogatni kell olyan természetkímélő gazdálkodási módok megőrzését, fenntartását, bevezetését, amelyek támogatással ösztönzött, önként vállalt korlátozások révén biztosíthatják az élőhelyek védelmét, a biológiai sokféleség, a tájképi és kultúrtörténeti értékek összehangolt megőrzését.

2.27. Nitrátérzékeny területek

A megyei térségi fejlesztési koncepciókat, programokat és a településfejlesztési koncepciókat, rendezési terveket a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát-szennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006.(II.7.) Korm. rendelet szerint az 59/2008 (IV.29.) FVM rendelet által meghatározott cselekvési programban foglaltakkal összhangban célszerű kidolgozni.

2.28. Szélerőmű elhelyezéséhez vizsgálat alá vonható terület

A szélerőmű elhelyezéséhez vizsgálat alá vonható területen szélerőmű, szélerőműpark létesítése

- a. védett természeti területen,
- b. natura 2000 területen,
- c. magterületen, ökológiai folyosóban és pufferterületen,

- d. erdőterületen,
 - e. országos és térségi jelentőségű tájképvédelmi területen
 - f. világörökségi területen, történeti település településkép-védelmi területén,
 - g. repülőter és műszaki infrastruktúra hálózatok védőtávolságán belül,
 - h. települési terület zajvédelmét biztosító védőtávolságon belül
- nem javasolt.

**A 2/2012. (II. 17.) KÖZGYŰLÉSI HATÁROZAT
3. MELLÉKLETE**

SAJÁTOS MEGYEI TÉRSÉGEK TERVLAPJAI